

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 126, ЧИСЛО 20, П'ЯТНИЦЯ, 17 ТРАВНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 20, FRIDAY, MAY 17, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Напередодні інавгурації

Петро Часто

Тижневик, на жаль, не годен встигати за подіями. Коли писалися ці рядки, ніхто з певністю ще не міг сказати, в котрий саме день відбудеться інавгурація новообраного Президента України Володимира Зеленського. Про конкретну дату ще тільки сперечалися. Але самі ці суперечки багато про що свідчать. Зокрема й про головну особу цього урочистого для усієї країни дійства. В. Зеленський наполягав, щоб інавгурація сталася 19 травня.

Прихильні до нього депутати зареєстрували аж три законопроекти на підтримку цієї дати. Тим часом вона вкрай невдала: 19 травня – це День вшанування пам'яті жертв політичних репресій, тобто день жалоби. Хто бодай за шкільною програмою знає історію України, той мав би усвідомлювати, наскільки глибокою є ця жалоба.

Саме тому реакція керівника Українського Інституту національної пам'яті Володимира В'ятровича була такою гострою: „В цей траурний день по всій Україні відбуваються жалобні заходи, обмежено громадські розваги, розважальні програми на телебаченні. Комедійний артист Володимир Зеленський дозволяв собі жарти над Голодомором, але Президент Володимир Зеленський не має права на глум над пам'яттю мільйонів жертв смертоносних репресій“.

Тепер спостерігаймо, як ці справедливі слова сприйме новий очільник української держави. Визнає за ними рацію й віддасть належне чесності й сміливості В. В'ятровича – людини, котру шовіністи у Варшаві і Будапешті вже давно не хочуть бачити на чолі цього надзвичайно важливого для України установи – чи віддасть Інститут „своїм“?

Четвертий проект парламентської постанови стосовно дати інавгурації пропонував здійснити її наступного дня, 20 травня. Відсунути дату лише на один день, і це унеможливило б усіякі негарні закиди і підозри. Також виникали думки про 28 травня, 1 чи й 3 червня.

Чому ж В. Зеленський і його оточення наполягали на 19 травня – до тієї міри, що офіційно звернулися з таким проханням до Голови Верховної Ради Андрія Парубія? Ймовірна причина: чим скоріше В. Зеленський сяде у президентське крісло, тим більше можливості матиме для проголошення позачергових парламентських виборів. Весь розрахунок – на те, аби кувати залізо, заки воно гаряче: безпрецедентні 73 відс. голосів дають переможцеві підстави сподіватися, що ця сама електоральна маса допоможе привести у Верховну Раду створену В. Зеленським партію „Слуга народу“ й таким чином ця покищо віртуальна „сила“ стане реальним політичним середовищем у новому парламенті. А далі – успішне ухвалення законів, котрі конче будуть потрібні В. Зеленському для обіцяних

(Закінчення на стор. 16)

Митрополит Епіфаній: розколу немає і не буде

Митрополит Епіфаній і Архієпископ Української Православної Церкви США Даниїл у Маріуполі. (Фото: romisna/info)

КИЇВ. – Представники громадської організації „Корпус захисників Революції Гідності“ 14 травня прийшли до резиденції Почесного Патріярха Філарета, щоб передати звернення щодо необхідності збереження єдиної Пра-

вославної Церкви України. Такий же текст звернення передали Митрополитові Київському і всієї України, предстоятелю Православної

(Закінчення на стор. 15)

Відзначили 76-річчя Дивізії „Галичина“

Юрій Дацько

ЛЬВІВ. – У Львові відзначення 76-ої річниці створення Дивізії організували Галицьке братство вояків Дивізії „Галичина“ та Резерва Дивізії „Галичина“. 4 травня в Соборі св. Юра відбулась Служба Божя за упокій полеглих вояків Дивізії, а також за здоров'я ще живих, в тому числі при-

сутніх на Службі Божій дивізійників.

Серед присутніх був гість з Великобританії дивізійник Степан Сарахман, якому заступник голови Братства Ігор Іваньков вручив почесну відзнаку „Лицарський Хрест Дивізії“.

Опісля на полі почесних поховань Личаківсько-

(Закінчення на стор. 14)

Транспарант „Не забуде стрільця Україна з золотим левиком на рукаві“ у Києві.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Героєм України став голова СБУ

КИЇВ. – 9 травня голова Служби безпеки України (СБУ) Василь Грицак отримав звання Героя України – такий указ Президента Петра Порошенка оприлюднила його адміністрація 9 травня. Звання передбачає виплату одноразової грошової винагороди в обсязі 50 прожиткових мінімумів (прожитковий мінімум на 1 січня 2019 року був 1,853 грн.). В. Грицак очолює СБУ з липня 2015 року. *(Радіо Свобода)*

■ Порошенко звільнив генералів

КИЇВ. – 7 травня Президент Петро Порошенко підписав указ про звільнення командувача Національної гвардії України генерал-полковника Юрія Аллерова. Він займав посаду з грудня 2015 року. Виконувачем обов'язків командувача Національної гвардії став Микола Балан, який працював заступником командувача. П. Порошенко також підписав указ про звільнення командувача Об'єднаних сил на Донбасі генерал-лейтенанта Сергія Наєва, замість якого призначив на цю посаду Олександра Сирського. 11 травня П. Порошенко звільнив заступника голови Адміністрації Президента Олексія Філатова, який відповідав за правове забезпечення виконання конституційних функцій глави держави, зокрема у галузі судоустрою, а також розробку та впровадження судової реформи та представництво президента в судах. О. Філатов прийшов в Адміністрацію Президента 22 липня 2014 року. Військовий журналіст та головний редактор видання „Цензор.нет“ Юрій Бутусов вважає, що П. Порошенко намагається обставити нового президента якомога більшою кількістю лояльних до себе людей на різних посадах. Певний час Володимир Зеленський буде працювати з людьми, призначеними П. Порошенком. І такі призначення він робить саме з метою зберігати певний вплив, контроль та отримувати інформацію. *(„Укрінформ“, BBC)*

■ Суд очолила Олена Танасевич

КИЇВ. – 7 травня на перших організаційних зборах 38 суддів Вищого антикорупційного суду обрали голову-суддю з Харкова, 37-річну Олену Танасевич. Вибори відбулись шляхом таємного голосування бюлетенями. Обрати керівника вдалось тільки з другої спроби. Цей суд розглядатиме корупційні справи, які розслідує Національне антикорупційне бюро. Очікується, що він запрацює з 5 вересня цього року. До складу Вищого антикорупційного суду обрали 38 осіб. О. Танасевич (дівоче прізвище Немикіна) працювала суддею з 2012 року. Народилась в 1982 році, освіту здобувала у Харківській юридичній академії. *(BBC)*

■ Не буде вулиці Катерини Гандзюк

ХЕРСОН. – 10 травня окружний адміністративний суд скасував рішення міської ради щодо перейменування вулиці Лютеранської на вулицю Катерини Гандзюк. Позов фізичних осіб про визнання протиправним рішення про перейменування вулиці розглядали з участю журналістів, громадськості та представників Організації Безпеки і Співпраці у Європі. Визнано протиправними дії міського голови Володимира Миколаєнка у проведенні голосування 22 лютого, в результаті яких прийнято відповідне рішення. Сторони мають право оскаржити рішення суду в 30-денний строк. *(„Українська правда“)*

■ Філарет запросив до колишньої Церкви

КИЇВ. – Почесний Патріарх Православної Церкви України (ПЦУ) Філарет заявив 9 травня в інтерв'ю ТСН, що Церква, в якій він був патріархом, ще існує. Впродовж тижня запрошення на так звану братню бесіду із Філаретом розсилалися на бланках Київського Патріархату. Запрошення отримали майже всі єпископи ПЦУ. Міністерство культури України заявило 10 травня, що Українська Православна Церква Київського Патріархату припинила існування, коли увійшла до ПЦУ. *(Радіо Свобода)*

ЗА НАШУ І ВАШУ СВОБОДУ

Про долю побратимства українсько-кримськотатарського

Мирослав Маринович

Про загрози для України в разі обрання Володимира Зеленського я писав так багато, що повторювати їх тепер просто немає сенсу. Народ дав себе переконати, що „гірше не буде“, – що ж, тепер він матиме нагоду переконатися, чи це правда.

Утім, серед усіх можливих загроз є одна, якої, здається, за час кампанії ніхто публічно не озвучував (фейсбуківські ж дискусії нерідко проходять повз мене). Йдеться про долю новітнього українсько-кримськотатарського побратимства.

Союзнитво між нашими народами почало зароджуватися ще зі відновленням Україною незалежності й поверненням кримських татар на рідну землю. Проте з початком агресії Росії й анексії Криму це союзнитво перетворилося на стратегічне побратимство. Ніщо так не об'єднує народів, як спільний ворог.

Ось чому стратегія кримськотатарського народу не мала досі альтернатив: з Україною разом – до повернення на рідний півострів, до волі та здобуття автономії, до спільного європейського майбутнього. Проукраїнська більшість у парламенті мала прекрасну нагоду проголосити кримськотатарську автономію, що було б юридичним скріпленням такого побратимства. На жаль, цю нагоду було втрачено – і хто тепер згадає ті дріб'язкові, але дуже „патріотичні“ міркування, які цьому перешкодили?!

Аж ось надійшли президентські вибори. Поки українські політичні ватажки „топили“ одне одного у чорній каламуті, кримськотатарські провідники, як один, підтримали проєвропейський державницький курс України. Поки „мудрий“ український народ „прагнув нових облич“, кримськотатарський народ у жаху стоголосо остерігав його від політичного самогубства. Не остеріг.

Отож тепер у мене буде складна розмова з моїм народом. З дитинства, коли заходила мова про кримських татар, я чув від своїх земляків велелемудрі бідання, що „в часи Хмельницького кримські татари зрадили українців“. Ніхто з тих земляків не дошукувався справжніх причин відходу з поля бою кримських татар – у колективній пам'яті закріпилося: „Кримські татари зрадили нас“.

Що ж, дорогий український народе, чи не пора сказати собі самому: „Ми, українці, тепер зрадили кримських татар“? Бо ж як інакше можна назвати отой розвертання на 180 градусів – отой білий прапор, що Ти, народе, витяг його у бік ворожих полків? Бо Ти просто забув, що до Твого війська довірливо примкнув кримськотатарський полк, якому тепер здатись на милість ворога – означає смерть.

Зрештою, Ти забув і про себе самого, забув усе на світі – усі Голодомори й ГУЛаги, усю науку своїх розстріляних відроджень і повівся на ту наживку, яку Тобі – ніби морквину поперед відомої тварини – підсунули Твої вороги: „Так погано, як зараз, не було ніколи“.

Мені не лише соромно перед моїм табірним побратимом Мустафою Джемілевім – мені ще й страшно за нього та його однодумців, бо обра на ними лінія стратегічного партнерства з Україною може бути поставлена кримськотатарським народом під сумнів. Це серйозно ослабило б і вас, кримських татар, і нас, етнічних українців. Хоч тоді напевно знайдеться серед українців не один мудрагелік, що переконано скаже: „Я ж передбачав, що кримські татари нас покинуть“.

У мене немає ні амбіцій, ні уповноважень виступати від імени українського народу, але сумління моє змушує мене чесно і недвозначно сказати:

„Дорогі кримські татари, дорогі побратими-киримли, пробачте тих моїх земляків, які зрадили нашу спільну справу. Простіть той народ, що став жертвою новітньої зброї – маніпулятивних технологій. Адже багато тих людей щиро вірили, що роблять краще для своєї країни. Насправді ж ви боролися за нашу державність більше, ніж вони. І я знову жалкував, що й цього року серед кандидатів у президенти України не було вашого національного провідника – Мустафи-ага“.

А тепер відійду від емоцій і спробую пояснити кримським татарам (а може, й комусь з українців), як я розумію нинішню ситуацію. Не для того, щоб виправдати українців, а щоб зрозуміти закономірності цього світу.

Чимало людей страждає від нестерпних українських вагань: від Віктора Ющенка до Віктора Януковича, від Майдану до „бедламу“. Проте ці страждання виправдані лише почасти, адже політичні „коливання“ не є лише українським феноменом. „Політичний маятник“ є ознакою демократії. У звичних демократіях цей „маятник“ рухається зазвичай від більш консервативного (ліберального) до більш популістського (соціалістичного) способу управління державою. Для тих країн ніякої загрози такий „маятник“ не несе: зовнішня безпека держави гарантована.

В Україні все інакше, бо ми живемо на цивілізаційному розламі. У нас цей „маятник“, зберігаючи ті самі клясичні риси, набуває додаткових значень: від „прозахідного“ до „проросійського“, від „національного“ до „малоросійського“. А головне: у крайньому „лівому“, „малоросійському“, положенні Україну підстерігає роззявлена паща російського режиму.

Ось чому ми йдемо „від загрози до загрози“, не маючи змоги їх уникнути, оскільки не можемо змінити ні природи демократії, ні характеру нашого північного сусіда. Тому сьогодні колишні регіоналі й відчули сприятливий вітер у своїх вітрилах, а Кремль з насолодою спостерігає, як очманіло Україна сама повзе в роззявлену пащу.

Отож маємо перед собою два відкриті запитання:

1. Чи спроможеться Україна сповільнити свій рух, щоб не потрапити в цю пащу?
2. Чи втримає Захід Росію, щоб вона не зімкнула своїх щелеп?

Хоч як це дивно, але відповідь на друге питання залежить від того, якою буде відповідь на запитання перше. Воля народу – закон, і якщо він сам прагне вчинити самогубство, то безпечніше для Заходу буде з цим укотре змиритися. А якщо народ змобілізується і таки спинить фатальний рух „маятника“, то простягнуться дружні руки і з Заходу.

Ну а відповідь на запитання перше залежить від того, чи збережуть етнічні українці і кримські татари своє геополітичне і стратегічне партнерство. Звідси й моє апелювання до двох народів-побратимів: не втрачайте довіри одне до одного й не опускайте рук! Не вдивляймося у чорне, бо воно поглине нас. Вірмо у те, що час імперій минув, а тому такі настане день, коли позірна сила Росії, яка сперта на облудне диявоцтво чекістів, врешті-решт западеться.

І ми ще святкуватимемо відродження вашої, кримські татари, історичної державності. Спільно. В оновленому Симферополі.

(Львівський культурологічний журнал „І“)

Мирослав Маринович – президент Інституту релігії і суспільства Українського Католицького Університету, Львів.

Президент України підписав закон про мову

КИЇВ. – Президент України Петро Порошенко 15 травня підписав закон про забезпечення функціонування української мови як державної. Під час підписання він заявив, що закон не розколює націю, а об'єднує.

Він вважає, що документ жодним чином не обмежує розвиток та застосування мов національних меншин. Верховна Рада ухвалила закон 25 квітня, проте відразу декілька депута-

тів подали скарги про порушення регламенту під час голосування. 14 травня парламент відхилив скарги і голова Андрій Парубій підписав законопроект і передав його президентові.

Згідно з перехідними положеннями закону, він набуде чинності через два місяці після публікації, проте деякі пункти почнуть діяти протягом кількох наступних років.

ГУЛаг: як українці знищили радянську репресивну машину

Софія Серета
Радіо Свобода

Міністри УНР, митці „Розстріляного відродження”, „клясово ворожі елементи”, науковці, шкідники”, учасники українського визвольного руху, дисиденти та священнослужителі. Усі вони за часів СРСР були на особливому контролі в радянській владі, а багатьом із них ще й довелося пройти репресивне пекло ГУЛагу – системи спеціальних виправно-трудоу таборів. Їх намагалися „виховувати” тяжкою працею і нелюдськими умовами ув'язнення, утім, вони не скорились і, зберігши гідність, спільними зусиллями змогли розвалити цю систему. Про тріумф цих людей та їхню боротьбу проти радянського репресивного режиму розповідає тематична виставка, відкрита у Києві 8 травня, у день День пам'яті і примирення.

„Вони тріюмували, хоча їхня боротьба і розтягнулась на 74 роки, поки існував комуністичний тоталітарний режим та система його концтаборів. Вони тріюмували 24 серпня 1991 року, коли Чорновіл, Лук'яненко та інші політ'язні вносили до залі Верховної Ради синьо-жовтий прапор!”

Так керівник академічних програм Центру досліджень визвольного руху (ЦДВР) Володимир Бірчак розповідає про українців, котрі потрапили до ГУЛагу і замість того, щоб зламатись, самі зламали репресивну систему Радянського Союзу.

Саме про них ЦДВР спільно з колегами з Українського інституту національної пам'яті, Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького” та Галузевого державного архіву СБУ вирішили детально розповісти українцям у виставці „Тріумф людини. Мешканці України, які перемогли ГУЛаг”.

„Через систему ГУЛагу пройшло понад 20 млн. людей. У 1953 році, коли помер Кат-Сталін, більшість її в'язнів були саме українцями”, – наголошує директор Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович.

За його словами, табірна система сприймалась радянською владою як інструмент остаточного упокорення, тому значну частину в'язнів складали учасники ОУН та УПА.

„Саме українські повстанці принесли на територію ГУЛагу „бацилу бунту”. Ті масові повстання, які відбулися на території таборів у Воркуті, Норильську, Кенгірську зламали цю систему”, – зауважує В. В'ятрович.

Окрім повстанців, радянські табори змушені були пройти різні групи українців: від звичайних селян до інтелігенції. Їм доводилось валити ліс, брати участь у „комуністичних будівництвах”, працювати у копальнях за Полярним колом, опинятися у секретних дослідних установах („шарашках”) чи тюремних психлікарнях.

Однією з тих, кого спіткала така доля, була, зокрема, рідна сестра Лесі Українки **ІЗИДОРА КОСАЧ**.

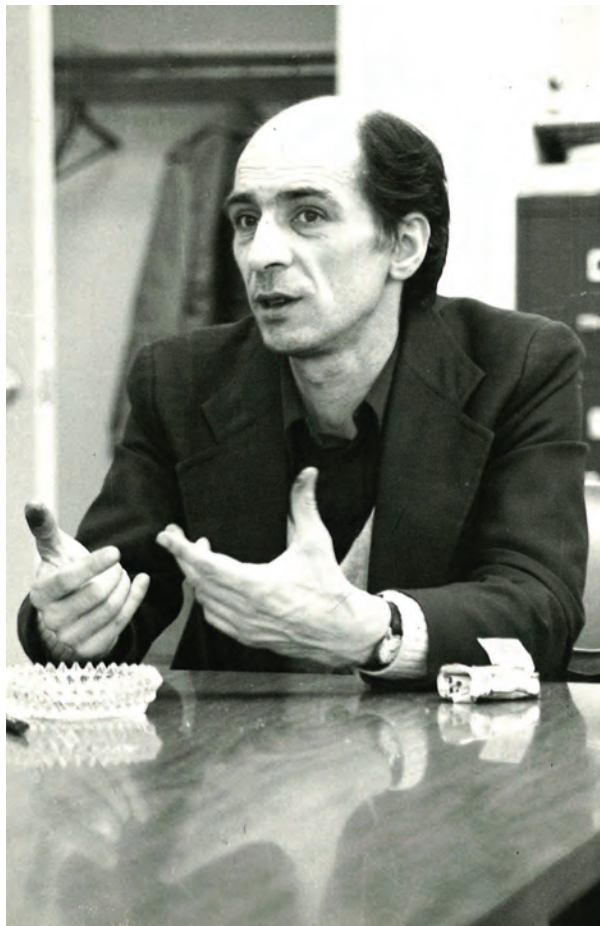
Вперше жінку заарештували за доносом у вересні 1937 року. Один з її студентів стверджував, що І. Косач „націоналістично налаштована” і розповідає, що „Україною та її багатством розпоряджається Москва”, „видатні українці сидять”, а „людям нема за що купити одяг”.

Своє покарання сестра Лесі Українки відбувала в Онезькому таборі Архангельської області. Там вона валила ліс. Згадуючи ті роки, жінка зауважувала, що найтяжча робота діставалась зазвичай політичним в'язням, яких там була переважна більшість.

На початку 1940 року, рік до святкування 70-річчя від дня народження Лесі Українки, І. Косач виїхала на свободу. Досягти цього допомогли численні клопотання.

Але вже незабаром, з початком Другої світової війни, вона знову потрапила в неволю. І хоч цього разу її арештували вже нацисти, утім, підстава була та сама – проукраїнська діяльність.

Опинившись на волі восени 1943 року І. Косач разом із сестрою Ольгою втекли з СРСР на Захід, а звідти до Америки.

Леонід Плющ у 1980 році (Фото: Ігор Дябога)

„Не поїду в Україну, поки там панує неволя і заарештовують невинних людей”, – наголошувала вона.

А от київський баптистський пастор **ГЕОРГІЙ ВІНС** двічі постраждав у СРСР за свої релігійні переконання. Спершу три роки йому довелося провести на Північному Уралі, а опісля свій термін він поїхав відбувати вже до Якутії.

Табірне керівництво суворо стежило за тим, аби Г. Вінс не вів жодних розмов на релігійні теми з іншими в'язнями, а за найменшою підозрою його переводили до іншого місця утримання.

Спати йому дозволяли лише біля входу в барак, лише на спині і лише з відкритим обличчям. Але навіть за дотриманням ним цих умов, чоловіка по кілька разів на ніч будили і ставити питання, засліплюючи ліхтарем.

Вдень було не легше: що дві години його чекали з перевіркою на вахті, адже в одному з таборів йому на півроку дали „червону лінію”, як схильному до втечі в'язню.

Утім, суворий контроль не завадив Г. Вінсові пронести до ГУЛагу в підборах чобіт 15 глав Євангелія від Івана і Євангеліє від Марка, розміром сірникової коробки – пришитим до майки.

Але радянській владі було недостатньо просто заслати Г. Вінса до ГУЛагу: адміністрація таборів кілька разів дозволяла „кримінальним” в'язням вчиняти на нього замах, обіцяючи їм за це дострокові звільнення.

І поки у таких умовах Г. Вінс відбував своє покарання, Українська Гельсінкська Група, міжнародна організація „Amnesty International” та навіть Конгрес США вимагали його звільнення.

Цього вдалося досягти лише у 1979 році, коли Г. Вінса та ще чотирьох політичних в'язнів обміняли на двох чекістів. Так він опинився у США.

Математик і філософ **ЛЕОНІД ПЛЮЩ** ще один із тих, кого міжнародній спільності вдалося вирвати з рук Кремля у другій половині 1970-их років.

Радянська влада, „зважаючи на особливу соціальну небезпечність його антирадянських дій”, утримувала чоловіка у так званій „шарашці” – психіатричній лікарні, – яка була гіршою за концтабір через невизначеність терміну примусового „лікування” та загрозу набуття справжнього божевілля внаслідок застосування різних „лікувальних методів”.

„Вялотекущую шизофренію” Л. Плюща, „виявлену” спеціальною „комісією”, „кори-

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Посол Йованович покидає Україну

КИЇВ. – Посол США в Україні Марі Йованович у травні завершує свою роботу у Києві та повертається на батьківщину. Таку інформацію 9 травня підтвердив Держвний департамент США. У США новина про достроковий від'їзд М. Йованович спричинила обурення серед політиків-демократів, які назвали рішення політично мотивованим. 5 березня М. Йованович розкритикувала зволікання влади України з реформами у сфері боротьби з корупцією чи утвердженні верховенства права. М. Йованович пропонувала відновити статтю про незаконне збагачення як інструмент боротьби з корупцією, скасувати недоторканість депутатів Верховної Ради, проведення повної перевірки Укроборонпрому та розсекречення державного оборонного замовлення, кримінального покарання політиків, які купують голоси виборців. (BBC)

■ Усі 34 судді захворіли

КИЇВ. – 10 травня 34 судді Окружного адміністративного суду Києва, включно із головою Павлом Вовком та суддями, які визнали незаконною націоналізацію Приватбанку, не з'явилися на обов'язкове кваліфікаційне оцінювання, бо нібито захворіли. Прийшли лише сім суддів. Неприсутність на оцінювання без поважних причин є підставою для звільнення судді. Але Вища кваліфікаційна комісія не вправі спростувати чи перевіряти медичні довідки. („Українська правда”)

■ Посадник Львова хоче стати прем'єром

ЛьВІВ. – Посадник Львова, голова Об'єднання „Самопоміч” Андрій Садовий заявив 11 травня, що готовий очолити партійний список на парламентських виборах і боротися за посаду прем'єр-міністра. У квітні А. Садовий повідомив, що найближчим часом частина депутатів від „Самопоміч” залишить парламентську фракцію. Тоді депутати Єгор Соболєв, Семен Семенченко, Олена Сотник, Вікторія Войціцька, Олександр Опанасенко, Іван Мірошніченко та Олександр Данченко вийдуть з партії „Самопоміч”, але залишаться членами парламентської фракції. (Радіо Свобода)

■ Розсекретили документи про УНР

КИЇВ. – 11 травня Галузевий державний архів Служби зовнішньої розвідки України розсекретив близько 350 ексклюзивних матеріалів про діяльність Української Народної Республіки. Документи іноземного та контррозвідувального відділів Державного політичного управління Української РСР 1919-1936 років дотепер були малодоступні для широкого загалу. Вони висвітлюють діяльність еміграційного Уряду УНР, листування керівництва та заходи з відновлення козацтва в Україні. Особливо цікавими є матеріали, що стосуються убивства Симона Петлюри. („Укрінформ”)

■ Звільнили українських рибалок

ОЧАКІВ. – 4 травня минув рік відтоді, як російські прикордонники затримали в Чорному морі українське риболовецьке судно з Очакова з п'ятьма моряками. Їх звинуватили в незаконному рибному промислі. У неволі опинилися Сергій Калиниченко, Руслан Скрипник, Олег Блок та Генадій Отичко, а також капітан судна Віктор Новицький. Незадовго до затримання цього судна 25 березня минулого року українські прикордонники затримали риболовецьке судно „Норд” під прапором Росії з припискою у порту Керчі. Після цього ситуація в акваторіях Азовського і Чорного морів почала загострюватись. Після тривалих переговорів з російською стороною вдалося домовитись про обмін моряками. В цей час у Криму російські силовики продовжували утримувати В. Новицького, а також двох рибалок зі Стрілкового, які 7 травня теж повернулись додому разом зі своїм судном. В. Новицький досі залишається у Криму. (BBC)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Вбивства під час Богослуження

ВАГАДОВґУ, Буркіна Фасо. — Група 20-30 озброєних бойовиків вчинила стрілянину 12 травня під час недільного Богослуження в католицькій церкві містечка Дабло в північній провінції Санматенґа. Вони застрелили п'ять парафіян і священника, котрий відправляв Літургію. Відтак вони підпалили церкву і кілька сусідніх підприємств, пограбували місцеву клініку і спалили авто головної медсестри. Атака сталася через два дні після того, як французькі сили спеціального призначення визволили чотирьох закладників – двох французів, американку й південнокорейця – у рейді, в якому загинули два вояки. Два тижні раніше сталася подібна атака на протестантську церкву в Сілґаджі, також в північній частині країни, де бойовики вбили пастора й двох парафіян. Журналісти обчислюють, що від 2015 року в таких атаках в Буркіна Фасо вже загинуло майже 400 осіб з рук різних ісламських екстремістських організацій, які ведуть „святу війну“ – джігад. Жертвами цих атак є християнське й мусульманське духовенство, бо джігадисти вважають, що деякі мусульманські духовники не є досить радикальними. Минулого місяця, вони напали на сільську школу в східній провінції Ковпелого і застрелили п'ятьох вчителів і міського працівника. Франція, колишній колоніальний володар, вислала 4,500 вояків до Малі, Буркіна Фасо, Нігеру й Чаду, щоб допомогти місцевим службам безпеки в боротьбі проти джігадистських угруповань. Згідно з гуманітарними урядовцями ООН, приблизно 4.3 млн. осіб (1 млн. за останній рік) вже вигнані з своїх осель в цілому Сагелльському регіоні Африки. („AFP“)

■ Репортерка оприлюднила записку

ВАШІНґТОН. — У жорсткому світі американської політики добре відомо є тривала ворожнеча між Президентом Дональдом Трампом і телевізійною агенцією „Сі-Ен-Ен“. Але 9 травня кореспондент „Сі-Ен-Ен“ для Білого Дому Бетсі Клайн оприлюднила коротку записку, яку президент і його дружина Меланія написали 6 травня її приятельці Лілі, котра бореться з раком мозку. „Ми є надхненні твоєю силою і духом у твоїй надзвичайно відважній боротьбі з раком“, – написали Д. І. М. Трампи. „Ти є у наших сердечних молитвах. Завжди пам'ятай, що є багато людей в твоєму житті, котрі тебе люблять і підтримують. Ми всі є у твоїй команді!“ Б. Клайн написала, що записка принесла Лілі „багато радості“. („MSN“)

■ Колишній президент застрелився

ЛІМА, Перу. — Колишній Президент Перу Алан Гарсія застрелився 17 квітня, коли поліція прийшла арештувати його за корупцію. 69-літній політик був один з багатьох осіб, котрим закидали участь у найбільшому корупційному скандалі в Латинській Америці. За винятком Бразилії, жодна інша країна не засудила стільки політиків у зв'язку з великою бразилійською компанією будівництва „Odebrecht“, яка призналася в 2016 році, що вона виплатила майже 800 млн. дол. підкupu по цілому регіону в заміну за прибуткові контракти в ділянці публічних робіт. А. Гарсія був вперше обраний президентом в 1985 році і його називали „президентом надії“. Але хитка економічна політика довела до втрати популярності в 1990 році. У 2006 році його знову було обрано президентом. („Associated Press“)

■ Відкрили пам'ятник Сталінові

НОВОСІБІРСЬК. — Після 20 років публічних дебатів міська влада в Новосибірську 9 травня відкрили бюст Йосифа Сталіна. Посадник міста Анатолій Локоть, член Комуністичної партії, взяв участь в церемонії у 74-ту річницю перемоги над нацистською Німеччиною. Він сказав, що „ми шануємо генералісімуса Великої перемоги“. Щоб запобігти вандалізму, монумент поставлено у дворі регіонального штабу Комуністичної партії. Приблизно 200 жителів цього найбільшого міста Сибіру прийшли на відкриття з портретами Сталіна і совєтськими символами. Громадянський активіст з Новосибірську Тімур Ханов протестував проти пам'ятника, „бо Сталін є злочинцем, котрий був винний у замордуванні мільйонів людей“. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

ГІБРИДНА ВІЙНА ТРИВАЄ

Путінська пастка на Донбасі

Ігор Тишкевич

Президент Росії Володимир Путін підписав указ про спрощений порядок одержання паспортів Російської Федерації для мешканців окупованого Донбасу. Для чого це Росії і про які пляни Кремля може свідчити?

Росія досить активно перетягувала частину людей з окупованої української території в Росію. Там з різним правовим статусом проживають понад 600 тис. українців. Найімовірніше, це переважно вихідці з Донбасу. Деякі отримали тимчасове право на проживання, тимчасовий притулок, частина з них отримала громадянство.

Якщо подивитися на демографічну ситуацію в Росії, бачимо досить цікаву картину: слов'янська складова суспільства стрімко вимирає, і рівень населення Росії підтримується підвищеною народжуваністю в національних автономіях, в яких проживають носії зовсім іншої культури.

Можна згадати, куди в перший рік війни Росія відсилала так званих біженців з Донбасу: на Далекий Схід, в Якутію тощо. Тобто Росія зацікавлена поліпшити демографічну ситуацію в деяких регіонах – щоб ті люди, які вже проживають в Російській Федерації, за спрощеною схемою отримали громадянство і потім асимілювалися, інтегрувалися в російське суспільство. Це перша складова демографічної мотивації.

Друга її складова – це політика Росії з вимивання частини адекватних, з їхньої точки зору, жителів Донбасу на свою територію. Дуже простий приклад: у 2014-2015 роках студентам донецьких і луганських вищих навчальних закладів, які залишилися на окупованій території, обіцяли, що їм будуть видавати дипломи російських вузів. Виявилось ж, що їх можуть отримати тільки ті, у кого середній бал вище певного рівня. І то, якщо ти не відмінник, то здаєш додаткові іспити в Росії. І багатьом студентам пропонували або роботу, або продовжити навчання вже на території Росії. Це вимивання працездатної молоді частини населення. Те ж саме стосується кваліфікованих фахівців. Це бажання логічне.

Третій аспект – це політичний крок в сторону України. Ситуація з цими „республіками“ залишається в підвищеному стані і б'є, зокрема, по В. Путінові, який говорив: „Ми своїх не покидаємо“. Роздання паспортів – це спроба показати, що не покидають.

З огляду на те, що ми багато в чому програли інформаційну війну навіть на звільненій території, вони дають сигнал людям, які живуть на підконтрольних Україні територіях, але поки що позитивно ставляться до Росії. Це зменшує

лояльність до України як державного проекту навіть серед частини тих, хто проживає на підконтрольній Україні території, не кажучи вже про непідконтрольну.

Для Росії утримувати Донбас нелегко, і вона в перспективі трьох-чотирьох років налаштована повернути цю територію (на своїх умовах) до складу України. І в разі паспортизації ми отримуємо населення, яке здобуло певну ідеологічну перемогу, нехай і маленьку, яке має місцеву ідентичність і нелояльне до України. У разі криків „Росіє, захисти!“, Москва матиме право порушувати це питання у міжнародних організаціях, оскільки формально там її громадяни.

Наступний аспект: врегулювання так чи інакше буде відбуватися з участю міжнародних організацій. І якщо на Донбасі будуть російські громадяни, Росія може сказати, що вона кровно зацікавлена в участі у врегулюванні ситуації. Це вже теж проблема.

Є також довготривала проблема для української політики: уявімо, що регіон повертається під контроль України, а українським законодавством подвійне громадянство не дозволено. Це означає, що при перевірці будь-якого чиновника на існування подвійного громадянства буде привід його не призначати. Це логічно з точки зору національної безпеки, але, знову ж таки, дає привід Росії здійснити галас на міжнародній арені про те, що в Україні утискають нелояльних, що Україна не бажає врегулювати конфлікт тощо.

Нарешті, ще один пункт, який пов'язаний з найближчими плянами: восени в Україні – вибори до Верховної Ради. Оскільки на президентських виборах переміг Володимир Зеленський, це явно підсилює позиції „Свободи“ та інших правих сил на заході України. Вони, дуже може бути, увійдуть в Раду. Ініціатива з роздання паспортів, природно, також посилює позиції правих. Звичайно, вона підсилює і позиції проросійських політичних сил в Україні. В результаті в Раді будуть дві фракції, які не можуть між собою домовитися. Росія вочевидь розраховує на фрагментацію українського парламенту, і паспортизація – одна з можливостей її досягти.

Сумніваюся, що це роблять для того, щоб потім російська армія прийшла захищати вже російських громадян. Адже чи потрібен Росії Донбас? Якщо російська армія увірветься на Донбас, це остаточно поховає можливості Росії впливати на внутрішньополітичну українську ситуацію.

Львівський культурологічний журнал „І“

Ігор Тишкевич – політичний експерт Українського інституту майбутнього, Київ.

ПІСЛЯВИБОРНЕ

Злостивцям Петра Порошенка

Євген Бистрицький

В соціальних мережах з'явилося забагато примітивних злостивців Петра Порошенка. Це не лише типові задрісні душі, у всіх розділах історії готові топтати поваленого володаря. Зміна у президентській гільді влади створила підставу ресентименту для політичних експертів від інших політиків, особливо від тих, котрі програли вибори. Підставу для публічного нищення, немовби легалізовану перемогою третього. Жадно очікувану умову помсти П. Порошенкові, немовби винному в виборному неуспіху їхніх фінансових вождів. Словесної помсти, яка, напевно вважають, виправдовує їх самих, неуспішних радників тих, що програли.

Ось вони. Перераховують всі гріхи його політичного режиму, приписують їх саме йому одному, мріють про невідворотну неминучу помсту аж до кримінального покарання.

Вони зовсім не визнають реальних післямайданних досягнень України за доби П. Порошенка, які відомі всім – армію, мову, віру, реформи, що закривають доступ для чужих цінностей та від-

кривають Європу і на практиці останніх виборів для всього світу свідчать про досягнутий рівень демократії.

Як правило, такі підло злі – російськомовні. Вони нормально післярадянські післяросійські космополіти. Саме тому вони не бачать, або просто невинно не мають органу бачення зробити це, – бачити політичну реальність, підтвержену демократичними виборами нового президента з багатьох претендентів.

Вони позбавлені головного – відчуття і розуміння потенційної політичної сили П. Порошенка, як найреальнішого провідника для партійного об'єднання національних сил та інших – з претендентів та супротивників у виборчих перегонах – на демократичній платформі.

Наразі П. Порошенко є першим серед керівників національних демократичних сил, тобто першим серед політичного представництва інтересу національно-культурної, історичної ідентичності України. Тому, до речі, як належний до таких сил посадник Львова здається, вчиняє послідов-

(Закінчення на стор. 12)

СКУ засуджує антиукраїнське насильство

ТОРОНТО. – Світовий Конгрес Українців (СКУ) засуджує насильство, вчинене проти представників української громади 5 травня в Лісбоні, Португалія, учасниками російської акції „Безсмертний полк” під час прорадянської акції. Члени української громади були атаковані за те, що стояли поряд з учасниками цієї акції з плякатами, які інформували населення Португалії про злочини Сталіна та військову агресію Росії в Україні.

СКУ закликає португальські владні структури негайно розслідувати цей злочин. Особливе занепокоєння викликає те, що місцева поліція, попри попередження, не організувала необхідні заходи безпеки для події, яка призвела до такого насильства з боку проросійських демонстрантів.

Заснована в Росії акція „Безсмертний полк”, як вважається, фінансується з державного бюджету. Вона спрямована на представлення радянського тоталітарного режиму в позитивному світлі, відбілювання жажливих злочинів комунізму та утвердження культу перемоги СРСР в Другій світовій війні. З початком російської агресії в Україні в 2014 році акція „Без-

смертний полк” набула великої активності на міжнародному рівні, намагаючись дискредитувати Україну та виправдати російську окупацію України і незаконну анексію Криму.

Такі антиукраїнські акти насильства зростають. Згідно з повідомленнями Королівської канадської поліції та поліційної служби Оттави, минулого року 9 травня в Канадському військовому музеї в столиці Канади Оттаві група неорадянських демонстрантів атакувала канадського громадянина за те, що він тримав український прапор на демонстрації на честь дня радянської перемоги.

СКУ закликає міжнародну спільноту засудити злочини радянського тоталітарного режиму та гібридну війну проти України і її народу. Слід заборонити розміщення в публічних місцях та на спорудах таких символів, як радянський серп і молот та георгіївська стрічка, що уособлюють ненависть чи терор. Ми закликаємо міжнародну спільноту, уряди і правоохоронні органи вжити активних заходів для запобігання подальшим антиукраїнським злочинам у всьому світі на ґрунті ненависти.

СКУ

ТОЧКА ЗОРУ

Росія заплатить за любов Трампа до Путіна

Лілія Шевцова

Сталася неабияка подія. Нарешті щось приємне для Кремля. Президент США Дональд Трамп подзвонив Президентові Росії Володимирові Путінові. Сам! Подзвонив у розпал конфронтації. При цьому Д. Трамп не просто підтвердив свої симпатії до російського керівника, а й збіг (як він розуміє) їхніх настроїв. „Мали добру розмову з багатьох проблем”, — оголосив Д. Трамп, додавши про „приголомшливий потенціал для чудових стосунків” з Кремлем. Осоромлені всі ті, хто говорив про ізоляцію Росії.

Начебто зовсім дріб'язковий факт для нашого життя. Але ж хіба це не прорив західньої блокади Росії? Тепер і Європа може потихеньку почати розбирати паркан своїх санкцій.

Д. Трамп з В. Путіним поговорили багато про що. Якщо вірити Д. Трампові, то щодо ядерної гонитви вони з В. Путіним готові працювати над трестороннім пактом разом з Китаєм. Залишилося вмовити Китай погодитися на міжнародний контроль за його боеголовками. Щодо Північної Кореї, то Д. Трамп, виявилось, радий сприянню В. Путіна. Втім, після їхньої розмови Кім Чен Ін пустив кілька „снарядів малої дальності”. Мабуть, не знав, що Москва з Вашингтоном вважають, що умовили його поводитися пристойно.

Але найцікавіше — це розмова Д. Трампа з В. Путіним про Венесуелу. Д. Трамп виступив майже як адвокат Кремля, заявивши, що „В. Путін зовсім не хоче втручатися до Венесуелі і тільки хоче, щоб там сталося щось позитивне”. Треба ж, а ми думали, що Росія туди утягнулася повною мірою, і розуміння „позитивного” у Кремля не може збігатися з його баченням у Білому Домі.

Тим часом команда Трампа обговорювала в Пентагоні „чутливі питання військової операції” щодо Венесуелі. Державний секретар Майк Помпео говорив про „вторгнення” Росії до Венесуелі. Помічник Д. Трампа з національ-

ної безпеки Джон Болтон заявив: „Це наша сфера, куди росіяни не повинні втручатися”. Сам же Трамп вимагав, щоб росіяни звідти „забралися”.

І раптом ось такий скрут! Усе ж таки має Трамп незнищенне бажання спілкування з російським президентом! А також готовність погоджуватися з його аргументами. „Нас там немає” — говорить В. Путін. І Д. Трамп вірить. „Ми дотримуємося статуту ООН і норм міжнародного права”, — вторить Сергій Лавров. І Д. Трамп вірить.

Правда, часом команда Д. Трампа викручує йому руки і змушує переглядати сказане. Виходить, що він обіцяє В. Путіну одне, а потім сяде в літак, йому там зроблять навіювання, він виходить і говорить зовсім інше і навіть підписує нові санкції проти Росії.

Звичайно, тепер, коли Д. Трамп упевнений, що доповідь Роберта Мюллера його звільнила від підозр у змові з Кремлем, можна послати під три чорти своїх яструбів і почати дружити з Москвою.

Ми подивимося, наскільки команда Д. Трампа, а також норавливий Конгрес і медія, що постійно сварять Д. Трампа, змиряться з його миролюбністю. Про це нам скаже зустріч С. Лаврова з держсекретарем М. Помпео у Сочі.

Д. Трамп справді виглядає, як подарунок, про який Кремль може тільки мріяти. Але не забудьмо, що саме симпатії Д. Трампа до В. Путіна ось який уже рік зміцнюють антиросійські настрої американського політичного прошарку. Виходить, що Росії доводиться платити за трампівський потяг до Москви.

„Високий замок”

Лілія Шевцова – російський політик і громадський діяч, опозиційний до путінського режиму, Москва.

Переклад з російської мови.

Конституційний суд очолила Наталя Шаптала

КИЇВ. – Конституційний суд 14 травня висловив недовіру голові суду Станіславу Шевчукові, але С. Шевчук не захотів добровільно піти з посади і судді приступили до голосування про його відставку з посади судді відповідно до висновку Постійної комісії з питань регламенту та етики, яка дійшла висновку про наявність підстав для звільнення С. Шевчука у зв'язку із вчиненням ним істотного дисциплінарного проступку, зловживанням службовим становищем, нецільовим використанням бюджетних

коштів та втручанням у роботу суддів.

За це рішення проголосували шестеро суддів.

Конституція передбачає, що присягу у новообраного президента приймає голова Конституційного суду, новим головою якого стала Наталя Шаптала. Вона народилася 1959 року в Донецьку, закінчила юридичний факультет Алтайського державного університету в Росії. У вересні 2010 року обрана і призначена суддею Конституційного суду України.

„Укрінформ”

АМЕРИКА І СВІТ

■ Зустрілися Помпео і Лавров

СОЧІ, Росія. — Державний секретар США Майк Помпео і Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров зустрілися 14 травня в Сочі на цілоденні розмови. Після закінчення розмов Державний секретар підтвердив, що Адміністрація Президента Дональда Трампа „не визнає намагання Росії анексувати Крим” і що санкції США на Росію залишаються. М. Помпео також закликав Росію звільнити 24-ох українських моряків, котрих Росія захопила в Керченській протоці в листопаді 2018 року. („UNIAN”)

■ Трамп призначить секретаря оборони

ВАШІНГТОН. — Президент Дональд Трамп заповів 9 травня, що він номінуватиме Патрика Шенегена на свого другого Секретаря оборони. 56-літній П. Шенеген виконує обов'язки Секретаря оборони від початку цього року. Він був заступником Секретаря оборони Джеймса Метіса в 2017-2018 роках. П. Шенеген впроваджує національну оборонну стратегію, яка була розроблена, коли Дж. Метіс перебував на цій посаді, і яка зосереджується на конкуренції з Китаєм і Росією. Номінат, правдоподібно, не матиме організованої опозиції проти нього в Конгресі. („Associated Press”)

■ Не судитимуть за дрібну крадіжку

ДАЛАС, Техас. — Генеральний прокурор Даласу Джан Кройзот оголосив 17 квітня, що місто не притягатиме до кримінальної відповідальності осіб, котрі вкрадуть „особисті речі” вартістю не більше, ніж 750 дол. Він пояснив, що мається на думці „потрібну їжу, пеленки і молоко для немовлят”. Президент Асоціації поліцаїв Даласу Майк Мата скритикував таке рішення, кажучи, що воно натякає, що бідні люди крадуть. Він сказав, що з цього скористають тільки кримінальні елементи. („www.dallascounty.org”)

■ Засудили російських шпигунів

ПОДГОРИЦЯ, Чорногорія. — Суд в Подгориці 9 травня визнав 14 осіб, включно з двома росіянами, винними у змові з метою провести державний переворот під час парламентських виборів в цій маленькій балканській країні в жовтні 2016 року. 19-місячна судова справа виявила, що змовники заколоту – громадяни Росії, Сербії та Чорногорії – плянували захопити будинок чорногорського парламенту, вбити прозахіднього прем'єр-міністра й встановити новий уряд, який був би неприхильний до НАТО. Москва хотіла дестабілізувати країну, бо противилася її вступу до альянсу. Однак, НАТО прийняло Чорногорію з її 600 тис. населенням і відкрило двері Македонії, а цілий регіон спішить приєднатися до Європейського Союзу. Вироки суду були від одного року умовного терміну до 15 років ув'язнення. „Невдале намагання перевороту проти Чорногорії в 2016 році було одним з найбільш обурливих прикладів намагань Росії підірвати європейську демократію”, — сказав Секретар закордонних справ Великобританії Джеремі Гант. Він додав, що намагання ГРУ, військової розвідки Росії, „вмішатися в національні вибори Чорногорії і підірвати аплікацію Чорногорії вступити до НАТО є ще одним прикладом дестабілізаційної і агресивної російської поведінки впродовж минулого десятиліття”. („Bloomberg News”)

■ Індія і Франція провели навчання

НЮ-ДЕЛІ. — Франція та Індія провели свої найбільш військово-морські навчання 1-10 травня, зосереджуючи їх на стратегічних морських шляхах Індійського океану. Французький авіоносець „Шарль де Голь”, який важить 42 тис. тон, був в центрі цих навчань обох країн, які є стурбовані зростаючим економічним впливом і територіальними претензіями Китаю. Шість бойових кораблів і підводних човнів з кожної країни взяли участь в цих річних навчаннях, які були найбільшими відколи вони розпочалися в 2001 році. Велика більшість торгівлі – головно нафти – між Азією і Європою та Середнім Сходом проходить через Індійський океан. („AFP”)

Книжковий ринок має зростати

18-22 вересня цього року у Львові відбудеться „26 BookForum“ – головний культурний фестиваль України, який проводиться з 1994 року. На свято книги запрошені відомі письменники, вчені і видавці з США, Італії, Австралії, Канади, ряду інших країн.

Що відбувається з українським книжковим ринком зараз? Людей треба навчати. В Україні покищо ця істина не діє. 70 відс. європейських видань розраховані на підвищення інтелектуального рівня людини після завершення шкільного курсу, а в Україні шкільна література складає 65 відс. від загального набору. Залишаються напівпорожні полиці технічних і технологічних видань, наукових видань з природничих наук, інженерії, архітектури, агротехнологій, спеціалізованих словників сучасної термінології. Власне, йдеться про жорсткий дефіцит вітчизняної літератури, яка працює на розвиток людського потенціалу, формування у населення країни професійних навичок, вмінь і сучасних знань з усіх сфер життєдіяльності людини.

Чинником змін у книговидавництві стала війна на сході України та окупація Росією Криму. З'явилися нові теми, пов'язані з перебігом подій на сході та Євромайданом. В Україні є багато добровольчих організацій, які возять українську книжку на схід. Суть війни не лише у тому, що ворог хоче відняти території. Українцям хочуть нав'язати „руський мир“, і сильнішого зняряддя, ніж книжка, у цій боротьбі немає.

На книжковий ринок України значно вплинули санкції щодо книжок російських видавництв, які були запроваджені 2017 року. Проте очікуваного вибуху українського книговидавництва так і не сталося. Це призвело до зростання поставок російської книжкової продукції „човниками“, а також обсягів піратських видань російських авторів на території України. При цьому ціни на таку російську книгу виростили у півтора-два рази.

Фінансовий стан українського видавничого сектора залишається на незмінному рівні. Статистику друку поліпшують державні замовлення підручників, але це ніяк не впливає на ринкову літературу, якою займаються видавці. У 2018 році декілька досить великих українських видавництв були змушені продавати книжки за ціною, яка нижче собівартості, щоб хоча б якимось чином продати ці книжки. З одного боку книжок не вистачає, а з іншого відбувається накопичення запасів на складах видавництв, де книжка стає фактично друкованим папером. Попередні 27 років не вирішувалися питання, які дозволяють динамічно розвиватись видавничій галузі незалежно від того, що відбувається у країні. Йдеться про створення інфраструктури, про доступ видавців до кредитних та інвестиційних ресурсів, а також розбудови книготорговельних мереж.

Однак у роздрібній торгівлі вітчизняна книга коштує в два-три рази дорожче, а іноді й більше. Для пересічного споживача з його рівнем доходу ціна книжок у роздрібній торгівлі є завеликою.

Потрібно на рівні держави вирішувати питання системного пільгового кредитування книговидавництва, розвитку інвестицій. Лише після цього можна розраховувати на суттєве й динамічне зростання обсягів виробництва вітчизняної літератури і її споживання. Потреба такої літератури останнім часом відчутно зростає.

ІСТОРІЯ

Невизнаний подвиг Олексія Береста

Левко Хмельковський

Хочу розповісти про подвиг Олексія Береста в останні дні Другої світової війни у Європі. Він встановив прапор над німецьким парламентом Райхстагом як символ перемоги, але після був незаслужено обійдений пошаною і забутий. Я мав ряд зустрічей з командром його полку Федором Зінченком у його помешканні в Черкасах, але про Олексія Береста і командира батальйону капітана Степана Неустроева він говорив неохоче, бо вони не вписувалися у офіційну версію подій. Полковник Ф. Зінченко так і сказав мені: „Будемо триматися офіційної версії“. Позатим збереглося представлення О. Береста до найвищої в СРСР нагороди, яке подав сам Ф. Зінченко у 1946 році.

Я переклав цей документ українською мовою:

„Молодший лейтенант Берест Олексій Прокопович, працюючи заступником командира 1-го стрілецького батальйону 756-го стрілецького Червонопрапорного полку в боях з німецько-фашистськими загарбниками виявив безприкладну мужність, відвагу і героїзм. У жорстокій битві за Берлін молодший лейтенант Берест О. П. особистим прикладом викликав небачений наступальний порив і масовий героїзм особового складу батальйону. Він з групою бійців під вогнем ворога першим форсував ріку Шпрее і забезпечив переправу свого батальйону. При штурмі Райхстагу під ураганим вогнем ворога Берест разом з ротой старшого сержанта Сянова увірвався в Райхстаг. Вранці 1 травня, коли понад 1,000 німців в будівлі Райхстагу підпалили будинок і почали жорстокі атаки на батальйон капітана Неустроева, молодший лейтенант Берест з групою хоробрих через полум'я, задихаючись від диму, прорвався до виходів з підвалів, звідки атакували німці і влучним вогнем автоматів і гранатами відбив кілька атак. Так, зневаживши смерть в бою, Берест і група бійців отримали перемогу над переважаючими силами ворога. Виходи з підвалів були завалені сотнями німецьких трупів. Берест запропонував німцям капітулювати. Під його керівництвом сержант Єгоров і молодший сержант Кантарія встановили над Райхстагом Прапор перемоги.

За виняткову відвагу і мужність, виявлені в боях за Берлін і штурм Райхстагу молодший лейтенант Берест Олексій Прокопович гідний присвоєння йому звання Героя Радянського Союзу. Командир 756-го стрілецького Червонопрапорного полку, Герой Радянського Союзу полковник Зінченко. 3 серпня 1946 року“.

На цьому представлені угорі є позначка: „Червоний прапор“, тобто достатньо відзначення орденом Червоного прапора, тоді як Ф. Зінченко, Мелітон Кантарія та Михайло Єгоров дістали найвищої нагороди. Варто зазначити, що у тих боях 1 травня 1945 року О. Берест був поранений.

Чому ж обійшли нагородою хороброго українця? Ніхто не мав сумніву, що саме через його національність. Москва мала в Укра-

Олексій Берест. (Фото: Вікіпедія)

їні збройний опір УПА, а також воліла, щоб переможний прапор поставили росіянин і грузин, бо грузином був Йосиф Сталін. Прикметно, що 16 грудня 2010 року тодішній Прем'єр-міністр Росії Володимир Путін, продовжуючи політику дискримінації, заявив, що Росія перемогла б в Другій світовій війні і без України.

Несправедливість щодо О. Береста була зауважена і тоді згідно з сталінською засадою „Немає людини – немає проблеми“ О. Береста ув'язнили у пермських таборих на 10 років. Його випустили, коли помер Й. Сталін. О. Берест працював робітником на заводі „Ростсельмаш“ у Ростові-на-Дону. Він написав Микиті Хрущову листа, у якому детально виклав увесь свій фронтний шлях, розповів, як разом зі своїми бойовими побратимами проривався на дах Райхстагу, як встановлювали прапор, як довелося побувати у ролі парламентаря.

У листопаді 1961 року в Інституті марксизму-ленінізму зібрали закриту нараду, на яку запросили ряд партійних чиновників.

Головний ідеолог Комуністичної партії Михайло Суслов, який головував на цьому засіданні, запропонував „залишити все як є“.

3 листопада 1970 року О. Берест врятував п'ятирічну дівчинку з-під коліс потяга, проте сам загинув. Це був його останній подвиг.

6 травня 2005 року за бойову відвагу у німецько-радянській війні 1941-1945 років, особисту мужність і героїзм, виявлені в Берлінській операції та встановленні Прапора перемоги над Райхстагом указом Президента України Віктора Ющенка О. Берестові посмертно присвоєно звання Героя України. У місті Охтирка був урочисто відкритий пам'ятник О. Берестові.

У містах Київ, Суми і Ростов-на-Дону є вулиці О. Береста.

Народився він 9 березня 1921 року в сім'ї Прокопа і Христини Берестів у селі Горяїстівці Харківської губернії. У цього подружжя було 16 дітей. У віці 11 років, під час Голодомору, залишився сиротою. У жовтні 1939 року пішов у Червону армію, брав участь у боях на Фінській війні, від 22 червня 1941 воював проти німецьких загарбників.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Шукаємо відомості про українців з Чернігівщини

Звертається до Вас Ярослава Француженко з проханням допомогти розшукати відомості про заслужених українців з Чернігівщини засобом опублікування цього звернення у Вашому чудовому часописі „Свобода“. Я і раніше зустрічала подібні розшуки на сторінках часопису, проте цей має більше всенародний характер меморіалу нашої історії і закордонного вкладу у творення нації. В надії, що Ви зможете допомогти в цьому, вірю, що саме це принесе найбільші наслідки в розшуках.

У славному князівському місті Любечі заплановано встановлення меморіальної дошки своєму землякові Іванові Оліферу, зараз розшукають хату, де він виріс. Також у місцевому краєзнавчому музеї планують облаштувати його виставку. Але потребують інформації про нього, і мріють про його особисті речі чи копії світлини. Підкажіть, будь-ласка, можливо Ви знаєте когось із його нащадків.

І. Оліфер народився в Любечі, помер 22 лютого 1965 року у Вашингтоні – хорунжий Армії УНР. На службі в російській армії – від 1916 року, на службі в Армії УНР – від 1917 року. Служив у кінноті 10-ої пішої бригади. Станом на 1 лютого 1922 року у складі 4-ої Київської стрілецької дивізії перебував у Польщі. Похований у Вашингтоні, цвинтар „Rock Creek Cemetery“.

Жителі та влада містечка Сосниця на Чернігівщині хочуть встановити пам'ятник своєму землякові Миколі Ковалевському. Хотілося б мати у музеї книги М. Ковалевського. Можливо, його особисті

речі. Були надруковані „Україна під червоним ярмом“ (Варшава-Львів, 1937), „Polityka narodowościowa na Ukrainie Sowieckiej: Zarys ewolucji stosunków w latach 1917-1937“ (Warszawa, 1938), „Опозиційні рухи в Україні і національна політика СРСР. 1920-1954“ (Мюнхен, 1955), „При джерелах боротьби: спомини, враження, рефлексії“ (Інсбрук, 1960).

Прошу допомогти для облаштування місцевих музеїв знайти родичів і книги наших земляків Федіра Дудка, Павла Дубрівного, Ісаака Мазепи, Миколи Кривопуска, поета Петра Карпенка-Криниці, зокрема П. Дубрівного „Сірожупанники. Перша Українська Стрілецько-Козацька Дивізія“ (Торонто, 1964).

У нас є інформація про уродженців Чернігівщини: П. Дубрівний (1894-1975, Випані, Нью-Джерзі) – старшина Армії УНР. Похований на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі. Кривопуск Микола (1894-1970, Філядельфія) – хорунжий Армії УНР. Похований на Українському католицькому цвинтарі Факс Чейс у Філядельфії.

Допомагаючи у цій справі, ми виховуємо почуття патріотизму, любови до України на прикладі героїчного чину предків. Моя електронна адреса: slavafran@comcast.net.

Ярослава Француженко,
Чернігів

Російські олігархи грабують національні республіки

В кінці квітня відразу декілька європейських країн заявили про призупинення транзиту російської нафти. Причина – невідповідність якості сировини, що постачається, стандартним показникам російської експортної суміші „Urals“. Як виявилось, мова йде про високий вміст у нафті хлорорганічних сполук, яких там не повинно бути взагалі. Некондиційна нафта надійшла до газогону від головних російських видобувних компаній, що розробляють найбільші родовища країни.

Через західні санкції російські нафтові компанії не можуть користуватися послугами спеціалізованих європейських і американських фірм для проведення ефективних і безпечних операцій з інтенсифікації нафтовидобутку. В результаті використовуються дешеві хлорорганічні сполуки. Великі родовища вже настільки насичені шкідливою хлорорганікою, що видавлювальна маса водного розчину змішалася з нафтою і через свердловини відбору виходить на поверхню в процесі видобутку. Оскільки неякісною сировиною заповнено кілька тисяч кілометрів трубопроводів „Дружба“ і БТС-2, є підстави для найгірших побоювань.

Хижацьке використання нафтових родовищ може призвести до занепаду нафтовидобувної галузі. Як відомо, для приготування експортної суміші „Urals“ використовують татар-

ську і башкирську нафту. Російські олігархи грабують національні республіки, залишаючи по собі руїни. Це стосується найбільш прибуткових галузей Татарстану, Башкортостану та Удмуртії, пов'язаних з багатими запасами нафти.

Інтереси народів Ідель-Уралу та європейських споживачів збігаються: ми маємо право знати справжню причину різкого падіння якості російської нафти. Організація „Вільний Ідель-Урал“ вимагає проведення незалежного міжнародного аудиту „Татнефті“, „Башнефті“ і „Роснефті“. Такий аудит може бути організований під егідою Міжнародного енергетичного агентства та Енергетичної хартії. Участь в аудиті повинні взяти офіційні представники урядів, а також нафтотранспортних і переробних підприємств з країн-споживачів „Urals“, транзитних країн, а також законодавчих органів Росії, на території яких здійснюється видобуток нафти.

Сиресь Боляєнь,
Київ

Автор листа, за національністю ерза, уродженець Саранська, Республіка Мордовія. Живе в Києві, має українське громадянство. Він ветеран російсько-української війни, полковник Збройних Сил України. У 2015 році був заступником командира бригади.

Берегти красу української мови

Мову, якою розмовляв народ на Полтавщині в 1930-их роках, уважали другою найкращою в світі. Це важко зрозуміти, коли московські царі своїми указами забороняли різні видання українською мовою, включно з молитовниками. Нашу мову висміювали, понижували та вирікали. Що більше, наша мова була частинно причетна до ув'язнень, заслань, розстрілів та навіть Голодомору, бо була пов'язана з національними поглядами. Чому тепер, коли Україна самостійна, незалежна держава, мало уваги звертається на якість нашої мови?

Недбалість народу та вишколеної верстви доводить до постійного присвоєння англійських слів, витісняючи питомі. Великою мірою до цього спричинився „Великий тлумачний словник сучасної української мови“, до якого Міністерство освіти та науки дозволило включати англійські слова, котрі мають дуже добрі похідні відповідники. Такі допущення не можна зрозуміти у той час, коли міністерство в співпраці з Технічним університетом Львова започаткувало наради в справі проблем української термінології.

Коли наради зосереджуються на словах та висловах, котрі українським науковцям невідомі, то ті наради не повинні торкатись слів, які не є термінами. Тому слова як „шарм“ (charm – чар), „прерогатива“ (prerogative – вигідність), „анонсувати“ (announce – оголосити), та багато інших не підпадають під термінологію технічних слів. Однак, непотрібно присвоєні слова у словнику заохочують вживати такі слова як „превентивний“ (preventive – запобіжний), „класстер“ (cluster – пучок), „інфлуенсер“ (з слова influence – вплив) та багато інших, котрих у словнику ще немає. Таке присвоєння англійських слів дослідник Анатолій Орловський назвав „розумовим лінівством“.

Зауважене присвоєння англійських слів може бути ознакою державної немочі, бо в мережі пояснюють, що використання англійських слів є способом оминати „простацьке“ почуття, ніби українці соромляться своєї мови. Намір львівських нарад зберегти красу та творчість мови не здійснюється.

Д-р Богдан Слабий,
Брувер, Мейн

В Росії зростає число в'язнів

Колишній найвідоміший путінський політв'язень Михайло Ходорковський, інші люди з керівного складу нафтодобувної компанії „ЮКОС“, вийшли нарешті з концтаборів і залишили Росію. Але один з них – Олексій Пічугін – продовжує відбувати свій довічний термін у в'язниці „Чорний дельфін“ в Оренбурзькій області. Головна „провина“ О. Пічугіна в тому, що він відмовився свідчити проти свого колишнього керівника М. Ходорковського, тобто підтверджувати вигадані звинувачення.

Серед українських політв'язнів у російських катівнях найвідомішим є Олег Сенцов – письменник, кінорежисер, який для російської влади є „терористом“. Такі ж вирокі винесені Миколі Карп'юкові та Станіславові Клихові, а для 24 захоплених у полон українських моряків звинувачення неодмінно придумують.

Російських опозиційних політиків, які можуть бути загрозою режимові, як, для прикладу, Олексія Навального та його колеги та однодумці, арештовують та судять не завжди до тюремних термінів. Проте, будучи засудженими навіть умовно чи до грошової кари, вони більше не зможуть кандидувати на виборні посади, маючи в своїх особових справах штампи про „судимість“.

Слід згадати про політв'язнів Юрія Дмитрієва та Оюба Тітієва – представників організації „Меморіал“, створеної свого часу громадянами колишньої радянської імперії для того, щоб поіменно назвати мільйони жертв сталінського терору, повернути родичам тих невинно загиблих пам'ять про їхніх батьків та дідів. Ю. Дмитрієв проводив розкопки місць поховань жертв масових репресій в Карелії, в тому числі в Червоному Борі та Сандармоху, де знайдені й тлінні останки також багатьох українців. О. Тітієва – керівника місцевого осередку „Меморіалу“ в окупованій Чеченії просто зупинили під приводом перевірки документів та арештували, добиваючись визнання неіснуючої провини.

Слід зазначити, що для чеченського народу, який зазнав депортації та геноциду в роки сталінщини, пам'ять про ті страшні роки є священною, і навіть призначений Москвою путінський намісник Кадиров та його емісари мусять з тим рахуватися. Проте вцілілі сталінські кати-вбивці з руками в крові мільйонів невинних жертв тих страшних часів, їхні діти та онуки мають ще владу в нинішній Росії, де чіпати ті злочини не вільно.

Володимир Гудзенко,
Луховиці, Росія

Запрошуємо до села Улюч

Від імени організаторів з'їзду улючан щиро запрошую всіх нащадків мешканців села Улюч, а також друзів з сусідніх і околішніх сіл до Улюча на 30-те свято. Знаю, що багато нащадків Надсяння, в тому числі і мого рідного Улюча проживають в США та Канаді. Ми, хоч розкинені, але є!

Ми будемо, доки серце наше

своїм рідним б'є. Знаймо про це і будьмо на попелищах своїх сіл. З'їзд улючан відбудеться 8-9 червня в селі Улюч, що над Сяном. Там будемо молитися за тих улючан, які загинули в боротьбі за своє рідне село. Моя електронна адреса: wasylszl@op.pl.

Василь Шляхтич,
Зелена Ґура, Польща

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбулося остаточне святкування 30-річчя музичної серії

Богдан Марків

НЬЮ-ЙОРК. – 3 травня відбулося остаточне святкування 30-літнього існування Музичної серії Українського Інституту Америки. Виконавцями програми були Соломія Івахів (скрипка), Керол Родленд (альт), челист Ів Джарамраж і піаніст Гільберт Каліш.

Підбір творів європейських композиторів відповідає назві концерту „From Europe with Love“, а центральним твором була прем'єра замовленого твору українського музиканта Богдана Кривоуста. Його „Дума“ для струнного тріо, цікава п'єса, прозора, милозвучна й компактна, де скрипка, альт і чельо вносять свої мотиви в одне суцільне музикування ансамблю. Прем'єра твору позначена знаменитим виконанням, яке слухачі сприйняли з великим задоволен-

ням.

Б. Кривоуст 30 листопада 2013 року виступав на сцені Українського Інституту Америки, пропагуючи видання „Музичної України“ і даруючи молодим учням музики альбом п'єс „Хочу грати на роялі“, того ж дня прозвучало його фортепіанне тріо „Гопак“.

Концерт почався „Сонатю для скрипки й фортепіяна“ чеха Леоша Яначека. Після „Думи“ Б. Кривоуста, без перерви, слідував „Фортепіяний квартет“ французького Габрієля Форе. Виконання було настільки захоплююче, що публіка вибухла оплесками вже по другій частині.

Перед концертом була лекція про музику вечірньої програми, яку виголосив професор історії музики д-р Алан Фроглі. А після концерту шанувальники мистецтва скористалися з виставки картин Івана Марчука.

Виконавці (зліва): Соломія Івахів, Гільберт Каліш, Ів Джарамраж, Керол Родленд. (Фото: Олена Сідлович)

Зустрілися в „Українському селі“

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – 4 травня мешканці „Українського села“ святкували Великдень разом з громадою Української євангельської церкви „Благодать“ з Савт-Ріверу, Нью-Джерсі. На свято приїхали старійшини Української православної церкви св. Володимира в Нью-Йорку Всеволод Саленко і Юрій Федорів з дружиною Надією.

Свято відбулося в будівлі, яка належить церкві в Нью-Йорку, але до свята її капітально онови-

ли мешканці села на чолі з головою управи Володимиром Поплавським.

Свято відкрив і провадив програмою Петро Левчик. Пастор церкви „Благодать“ Віктор Марач виголосив молитву, привітав присутніх православних, греко-католиків і євангелістів, гостей з Нью-Йорку, висловив радість з приводу такої „міжконфесійної“ зустрічі. Численними піснями прославили воскреслого Ісуса Христа церковні хори і групи. Співали хор церкви (керівник Наталя Потап-

чук), дитячий хор (керівник Софія Марач), молодіжний хор (керівник Давид Микитинець), квартети і дуети. А піснеспів „Вірую“ співали разом з хором усі присутні. Роман Близнюк виступив з проповіддю про Великодне свято.

На сцену запросили учасників відбудови будинку – В. Поплавського з дружиною Любою, пастора Теодора Яручика з дружиною Раїсою, Василя Легкого з дружиною Любою.

Гість з Нью-Йорку Ю. Федорів подякував їм і пригадав свої моло-

ді роки, коли православні українці Нью-Йорку придбали цю посілість, звели будинок і приїздили сюди на літні зустрічі. Тривалий час будівля стояла пустою, а тепер знову може служити для концертів, виставок, інших громадських подій.

В. Поплавський разом з мешканцями села привітав 97-річного В. Саленка, який служить усім за приклад активної участі в житті громади.

Опісля відбувся святковий обід, який приготувала євангельська церква.

Учасники відбудови будинку (зліва): Василь і Люба Легкі, Володимир і Люба Поплавські, гості з Нью-Йорку Юрій і Надія Федорів, Раїса і Теодор Яручики, ведучий Петро Левчик.

Володимир Поплавський (зліва) вітає Всеволода Саленка.

Студенти Академії св. Юра відвідали „Cooper Union“

НЬЮ-ЙОРК. – 1 квітня студенти Академії св. Юра зустрілися з д-ром Елізабет Вотерс, заступником директора з просвітницької діяльності коаліції „STEM“ (Science, Technology, Engineering and Math) коледжу „Cooper Union“, взяли участь в семінарі з інженерних дисциплін, а також ознайомились з можливостями, які доступні для них в коледжі Cooper Union.

Під час семінару студенти взяли участь у різних заходах „STEM“, висвітлення яких дозволило студентам працювати в групах над дизайнерськими проектами за їхнім вибором, провели мозковий штурм з проблемних питань у Нью-Йорку

та сформулювали різні способи вирішення цих проблем. Студенти вирішували такі питання, як поліпшення техніки транспортування в Нью-Йорку та ініціативи з логістичного планування Департаменту санітарії.

Студенти були поінформовані про різні літні та позашкільні заняття, доступні їм у „Cooper Union“, багато з яких є безкоштовними. Студенти також дізналися про можливість отримання стипендій, якщо вони зацікавляться участю в літніх програмах „Cooper Union“.

„Cooper Union“ заснував вина-

(Закінчення на стор. 11)

Студенти Академії св. Юра під час відвідання коледжу Cooper Union. (Фото: Академія св. Юра)

ТРИБУНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1958

На фотографії: учасники бенкету на якому громада Брукліну урочисто відзначила 50-річчя одного з найстарших своїх товариств, „Запорозької Січі” – Відділу 325 Українського Народного Союзу. В залі Українського Народного Дому при Іренд стріт в Брукліні відбувся ювілейний бенкет, головними промовцями на якому були Головний Предсідник УНСоюзу Дмитро Галичін та Конгресмен США Віктор Анфюзю. Гостям представлено чотирих піонерів відділу, який був заснований у 1908 році: Андрія Яцишина, Дмитра Зварича, Миколо Біласа і Степана Кріса. Ведучий бенкетом був адвокат Іван Флис, який пізніше, в роках 1978-1990, був головним предсідником УНСоюзу. (Фото: Gramercy & Verna)

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

Альманах розповів про 125-річчя УНСоюзу

Левко Хмельковський

Вийшов друком уже 104-ий річник „Альманаху УНСоюзу” на 2019 рік (редактор Петро Часто, електронна верстка Ігор Пилипчук). Саме цього року виповнилося 125 років від заснування Українського Народного Союзу, тож книжку відкривають статті, присвячені цій річниці, зокрема вірш „На хвалу УНСоюзові” громадського діяча і колишнього політв'язня Миколи Руденка (1920-2004), який був постійним дописувачем тижневика УНСоюзу „Свобода”.

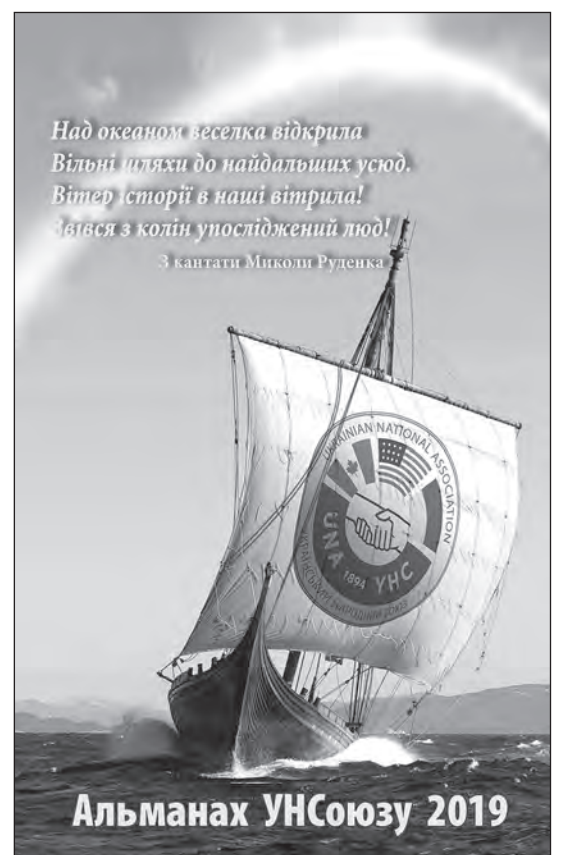
У цьому розділі президент УНСоюзу Стефан Качарай у статті „Громада і людина” розповів про історію і ролі цієї організації в житті закордонного українства, скарбник Рома Лісович присвятила статтю „Вас чекають „Американські Карпати” Центрові української спадщини – оселі „Союзівка”, а Марія Дрич в публікації „УНСоюз – студентам” розповіла про допомогу студіючій молоді.

Альманах має ще чотири розділи – „Героїчний і трагічний 1919 рік”, „Постаті-світочі”, „Україна в Америці”, „Любіть життя, бережіть здоров'я”. У першому з них П. Часто, Лев Костянтинівич, Павло Гай-Нижник, Яромир Чорпіта, Олександр Гаврош, Ігор Мельник, Олександр Пагіря, Олексій Шафраньш, Оксана Штефаньо розповіли у своїх статтях про

спробу відновлення української держави, яка не вдалася через агресію більшовицької Росії.

Діяльність видатних представників українського життя Івана Котляревського, Тараса Шевченка (зокрема участь його у Аральській експедиції), Пантелеймона Куліша, Омеляна Прицака висвітлили Анатолій Новиков, Анатолій Тимошук, Микола Марченко, Зенон Стахів, Ганна Трегуб. Вміщено також історико-аналітичну статтю Луки Мишуги „Як формувався світогляд українського іммігранта”, політичний огляд Ореста Дейчаківського „Вже 100 років Конгрес США підтримує Україну”, а також розповідь Левка Хмельковського „Історія Василя Болонки з Монастирища” – спомин В. Болонки про важке пережиття Голодомору 1932-1933 років в Україні, доповнений сучасними листами автора спомину про життя за кордоном.

Усіх, хто дбає про своє повноцінне життя, зацікавить розділ, присвячений секретам довголіття. Зокрема вміщено 15 порад як спростити життя і перша з них: „Не дивитися телевизор”. Від себе додаю, що не варто дивитися телевизор, коли можна читати „Альманах УНСоюзу-2019”. Ще не пізно його придбати. Для цього можна вислати чеком 20 дол. на адресу: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

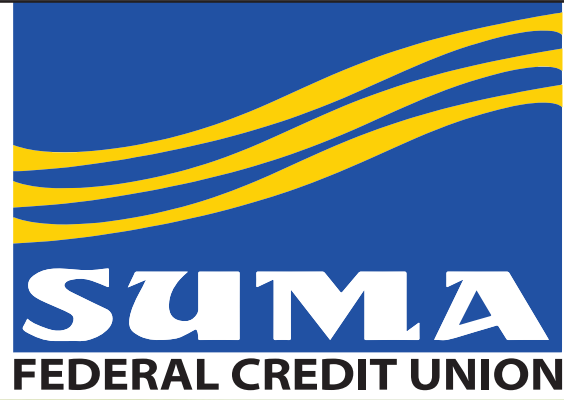
Передплачуйте і читайте „Свободу”

- 125 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: **973-292-9800 дод. 3042**

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

У нас Ваші Заощадження
РОСТУТЬ

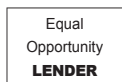

MONEY MARKET

2.02%
APY*
на суму 50,000 і більше

*APY = Annual Percentage Yield calculated on the assumption that dividends remain on deposit until maturity. A minimum to open a CD is \$ 1,000.00. Early withdrawal penalties may apply. Rates are effective Jan. 2, 2019 and are subject to change.

SUMAFCU NMLS# 527694

CDs

1 Year CD - Share CD
2.79%
APY*

5 Year CD - Share CD

3.30%
APY*

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch
Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) Відвідайте нас на www.sumafcu.org

Виставка подорожує Україною

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 2 травня у художньому музеї міста відкрили виставку „Повернення додому“, яка вже побувала у Києві, Дніпрі, Одесі, Кременчуці, а з ініціатииви Наталі Кравченко – матері полоненого моряка Романа Мокряка – приїхала у Кропивницький. На ній представлені картини і вироби морської тематики, присвячені українським морякам, які знаходяться у полоні в Росії.

Усе почалося з картини художниці Беати Куркуль „Маленький кораблик, повертайся додому“, написану нею у перші дні перебування українських моряків у полоні. Потім до неї приєднали-

ся ще 24 художники. Кожен з них по-своєму відтворив морський пейзаж, на якому зображено три кораблі, що плывуть у бурхливому морі. На виставці представлено 24 картини, кожна з яких адресована конкретному морякові.

Двоє з полонених – місцеві: Р. Мокряк з села Карлівки, Андрій Артеменко з містечка Новоукраїнка. Коли моряки повернуться додому, кожен отримає у подарунок картину із цієї виставки.

Вона має благодійний характер: можна придбати копії картин, відтворені на листівках. За зібрані гроші відправлять у Лефортовську тюрму Росії листи з словами підтримки та побажанням повернення додому морякам.

Афіша благодійного проекту.

Беата Куркуль. „Маленький кораблик, повертайся додому“.

На відкритті виставки у Кропивницькому. (Фото: Григорій Зуб)

Картина Галини Отчич.

Картина Олени Стадник.

Студенти Академії...

(Закінчення зі стор. 8)

хідник, промисловець і філантроп Пітер Купер у 1859 році. „Сооред Union“ є одним з провідних коледжів у світі для просування науки і мистецтва, що пропонує освіту в галузі мистецтва, архітектури та інженерії, а також курси з гуманітарних та соціальних наук.

Академія св. Юра

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency
 ☎ 631-764-5388
 631-727-2880
 ✉ Uksistersag@gmail.com

ФФУМ 2019

ФЕСТИВАЛЬ ФІЛЬМІВ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ
31 ТРАВНЯ–2 ЧЕРВНЯ

П'ЯТНИЦЯ 31 ТРАВНЯ о год. 7 веч.

ПЕРША СОТНЯ

Перша сотня (2018)
 Режисери: Ярослав Пілунський, Юрій Грузинов, і Юлія Шашкова. Документальний фільм. Мови: укр., рос., з англ. підписами. Україна, 100 хв.
ЗУСТРІЧ З РЕЖИСЕРОМ ЮЛІЄЮ ШАШКОВОЮ
 Вступ: 10 дол.

СУБОТА 1 ЧЕРВНЯ (дві сесії)

Crimea: Russia's Dark Secret (2018)
 Режисер: Джеймі Доран. Продюсер: Ліза Ясько. Мови: англ., рос., з англ. підписами. Україна, 48 хв.
 Фільм представлять д-р **ЛЮБОМИР ГАЙДА** і **СЕВГІЛ МУСАЄВА** (Гарвардський університет)
 Вступ: 10 дол.

8 год. веч.
Брама (2017)
 Режисер: Володимир Тихий
 Містика, драма, горор.
 Мова: укр., з англ. підписами; Україна, 108 хв.
 Фільм представить сценарист і актор **АНДРІЙ ВІТЮК**
 Вступ: 15 дол.

Our Ukrainian American Legacy

Our Ukrainian American Legacy (2018)
 “Наша українсько-американська спадщина”
 Режисер: Роман Бригідер
 Документальний фільм. Мова: англ. США, 54 хв.
ЗУСТРІЧ З РЕЖИСЕРОМ РОМАНОМ БРИГІДЕРОМ

Квитки онлайн: www.ukrainianmuseum.org • Програма може змінитися

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 222 East 6th Street
 New York, NY 10003
 Tel: 212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

NYC Cultural Affairs This program is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Незабутні дні у рідному селі

Шановна редакція „Свободи“! Пропоную Вашій увазі власні спогади про дитинство, яке пройшло в селі Римарівці на Полтавщині. Буду дуже радий, коли вони зацікавлять читачів газети. А ще сподіваюся через Вашу газету налагодити давно втрачені родинні зв'язки з нащадками дядька мого покійного тата Стефана Дубовика, 1935 року народження, з села Соснівки Гадяцького району Полтавської області. Моя адреса: Олександр Дубовик, пров. 2-ий Волгоградський, д. 2, Гадяч, Полтавська область, 37300 Ukraine.

Олександр Дубовик,
Гадяч, Полтавська область

Наприкінці грудня у школі наступали зимові вакації. 30 грудня був новорічний ранок з театралізованими мініатюрами та хоровами першоклясиць-сніжинок. Віконні шибки були прикрашені фігурними витинанками, ялинка зблискувала різнобравними зірочками, з-під стелі сівся дрібний паперовий сніжок. Глядачі змінювали артистів і навпаки. Важко було пізнати виконавців ролей у карнавальних костюмах та масках. У приміщенні гамірно, весело, повітря наповнене запахом хвої і диму від бенгальських вогнів та хлопавок. Здавалося, що стіни і стеля старого панського будинку просякнуті святковим повітрям.

При виході зі школи кілька вчителів видавали учням новорічні подарунки в цупких паперових пакетах. Більшість відкривали ті пакети прямо на ганку, похапцем шукали цукерки у золотистій обгортці. Аж до шкільних воріт була виковзана до блиску доріжка. Розігнавшись добряче, можна було домчати по ній аж до паркану!

У відлигу ми з хлопцями на ближніх городах будували зі снігу барикади, а то й фортецю з бійницями та гостроверхими баштами. Ватага ділилася на оборонців та нападників. Бої точилися запеклі і тільки зимові густі сутінки могли припинити баталію.

Гокейні змагання розпочиналися на чималенькій заводі, покритої кригою річечки Тарапуньки, біля луку. На ногах валянци, до них мотузками з допомогою паличок прикручені ковзани, в руках ключка, вирізана тут же у верболозі. Ігровими воротами слугували два вільхові обрубки, вморожені в лід. Заздалегідь заготовляли для гри дерев'яні кружальця, обов'язково із сливи, щоб не кололися. Ворота-рем був той гравець, який не освоїв ще їзди на ковзанах. Сидів він у воротах на колінах, тримав у руках поперек них добрячу ков'ячку.

На крутій гірці, біля подвір'я баби Офіцерки, трамбувався із снігу височенний трамплін. Наважувалися стрибати з нього на лещатах далеко не всі. Якщо хто долавав ту перешкоду без падіння, то зразу переходив у розряд авторитетів для всієї хлоп'ячої касті.

Поряд з трампліном відгалужувалася від центральної дороги вуличка на Поділ. Там збиралася добра половина дітей з санками. Санки в'язалися одні за другими по декілька разом. Ланцюжок стрімко набирив швидкість, починав виляти по слизькій поверхні. Санчата перекидалися. А ззаду налітав інший поїзд, а за ним ще... Хто шукав шапку, хто валянок, хто рукавицю. Найспритніші примудрялися непомітно вкинути комусь із дівчат за пазуху жменю снігу. Від такої наглої наруги ті несамовито верещали на весь Поділ. Проте й дівчата могли гуртом так обличчя снігом натерти, що довго воно виглядало як перестиглий помідор.

Наставало посівання – привітання односельців з Новим Роком. Робити це потрібно було зранку 1 січня. На св. Василя забороняли ходити по хатах, та й, наче навмисне, вже починалося навчання у школі.

Готувалися до такої значної події звечора. Поставлені під грубку валянки для просушки, в кишенях заготовлена суміш пшениці з житом, на стільці біля ліжка одяг і полотняна торбинка. Від легенького маминого дотику вдосвіта підіймалися, через плече торбина –

готовий! А на вулиці вже нетерпляче підтупцює сусіда Славко, старший за мене на рік і вищий на голову. Бредемо навпрошки городами по високому снігу через торішнє соняшничиння. Поспішаємо на дальній кінець кутка. Славко попереду, а я сопую за ним, ледве втрапляючи в його широкі сліди.

Село новорічного морозного раку не спить. Над білючими від снігу дахами хат вгадуються чорні стовпи з димарів до неба, світяться в даліні привітно вікна і собак не чути – зачинені, напевно, в теплих хлівах.

Крайня від садка хата діда Миколи – рідного брата мого покійного дідуса. Лупимо кулачками у двері більше для годиться. Стягуємо на ходу із голів шапки.

„А чи можна вас, господарі справні, з Новим Роком привітати? Щастя, радості побажати“, – намагаємося говорити з Славком одночасно, вкладаючи в голос поважні нотки.

„Заходьте, босячки! Проходьте до столу“, – запрошує дід. Сидить він за столом, ніби тільки й чекає на нас: у святковій виштитій сорочці, склавши до купи свої руки-лопати. На столі глиняна миска з пирогами. Баби Марфи щось не видно.

„На щастя, на здоров'я, на нове літо! Роди, Боже, жито, пшеницю і всяку пашницю. З Новим Роком, з празником, будьте здорові!“, – сиплемо ми щедро зерно на стіл і на ялинку під вікном і по кутках кімнати.

Дід, знаний на селі тесля, підіймається поважно, сива голова аж під стелю:

„Спасибі, босячки, що не забули привітати старого“. А тут і баба Марфа із дійницею.

„Ой, божечки, у нас дорогі посівальники в хаті, а я коло Рябухи забарилася, – вона швидко цідить молоко з відра відразу у дві великі порцелянові чашки. – У дітей ще й рісочки в роті не було, а ти, Микола, все жартуєш“, – дорікає чоловікові.

Довелось нам із Славком молочка парного попоти, і по два пироги з маком з'їсти – інакше з хати не

випустили б. Вручив нам на прощання дід Микола кожному по „п'ятірці“.

П'ять карбованців в ті роки – то вже не жарти, а фабрична „гокейка“ – легка, вигнута на кінці для влучного кидка.

Ходили ми ще довго по селу: побували і на Зеленціні, і на Дзюбівці, і на Залузі. Кишені спорожніли від зерна, але брязкотили там монети, а торбина заважувала від гостинців на бік.

Зайшли до баби Варвари. Вона стояла перед іконами – молилася. Кволе світло від лампадки тільки й могло, що підсвітити страждальні лиця святих та нахилену бабину голову в покаянні. Ми з Славком затисли шапки в руках, вклякли біля одвірка. Жінка по черзі клала свою теплу долоню то Славкові, то мені на голову – хрестила нас. Тоді сказала: „Хай Господь вас береже в лиху годину і наставляє в ділах ваших. Це вам обереги від мене“. Дістала з-за ікони два букетики із сухого різотрав'я. „Заходьте до мене на Різдво. То дуже велике свято всього православного люду. Христос народиться. Придбаю я вам у церкві хрестики натільні. Кожна людина повинна його носити, той хрестик“, – наставляла нас стара жінка.

Батьків вдома не було. Підлога в світлиці була густо встелена зерном посівальників. Огортала втома. Я забрався під теплу ковдру в ліжку та сон чомусь не приходив. Не давала спокою думка: „Дивний світ. Для одних свято сьогодні, а для баби Варки – на Різдво“.

Поруч на столику лежав мій оберт. Я підніс до носа. Пахнув він літом: материнкою, чебрецем, м'ятаю... Повіки обважніли... І явився мені юнак небаченої краси у білій сутані. Він був прямо над моїм ліжком у повітрі, дивився на мене своїми терновими очима уважно. Я намагався щось його запитати, та вуста не слухалися. Хотів до нього доторкнутися, та руки не рухалися. „Буду спати, щоб швидше вирости“, – прийшла думка і одразу ж загубилася у тенетах забуття.

ГУЛаг: як українці...

(Закінчення зі стор. 3)

гували” не лише з допомогою багатогодинного прив'язування до ліжка, але і з допомогою галоперидолу, інсуліну та трифазину, після яких його тіло сковували судоми і сам він не міг говорити навіть на побаченнях із дружиною.

Історії Леоніда Плюща, Георгія Вінса та Ізидори Косач одні з кількох десятків, про які розповідає виставка „Тріумф людини. Мешканці України, які перемогли ГУЛаг“.

„Це історії насамперед про тих, хто зміг встати психологічно, тому що Радянському Союзу було мало зламати людину фізично, він хотів її насамперед змусити говорити своєю мовою і шанувати його цінності“, – підсумовує наукова співробітниця Центру досліджень визвольного руху та Національного музею-меморіалу „Тюрма на Лонцького” Олесь Ісаюк.

Дізнатися більше про цих людей та їхній опір радянській репресивній машині можна біля столичної будівлі Головної пошти при адресі Хрещатик, 22.

Copyright © 2019 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (www.radiosvoboda.org).

Злостивцям...

(Закінчення зі стор. 4)

но, незважаючи на можливі персональні претензії до першого серед рівних.

І непослідовно діють ті національно орієнтовані демократи, чия персональна образа на нечемні, інколи брехливі та маніпулятивні звинувачення з боку виборчої команди П. Порошенка застали ім очі, щоб побачити надособистий український інтерес. Замість думати про наступне демократичне партійне будівництво та про об'єднання одвічно розрізнених національно-культурних сил. Замість, нарешті, створення солідарної, нормальної, демократичної опозиції новій владі в новому парламенті, якою б чудовою остання не була. Замість такого творення чесного і розумного політичного опонента, необхідного, як повітря, для країни, вони, фактично, грають в просту чужу гру разом з його запеклими ворогами, які легко стануть знищувати і їх самих у звичний спосіб медія-маніпуляцій та наклепу.

Втім, П. Порошкові треба допомогти зробити це „замість“. Допомогти не порожнім перегакуванням. І зовсім не фантомними спогадами охоронців від критики. Та, зазвичай, не сутяжництвом з відшукування порушених традицій і

норм новим гарантом та його командою, які ще не заступили на чергування.

Те, про що йдеться – демократична політика, що має національну орієнтацію, сама підказує шляхи допомоги. Це настійлива вимога партійного будівництва наново, безпосередня участь в ньому – перебудови на відкритих всім, демократичних, началах та публічно заявлених принципах. Щоб позбутись критичних наслідків політичного племінництва, корупції та комунікативної відірваності від громадян. Щоб у цей рух прийшли кращі представники громадянського суспільства, яких „почуто“.

Патос такого бачення вимагає згадки про те, що вже давно сказано. Що насправді наріжний камінь – це не П. Порошенко. Справжній камінь, скеля для будівництва – це незалежна Україна. І якщо від цього каменя Петро буде здатний підтвердити наново своє політичне ім'я, то це лише на благо цілому суспільству.

Я не хочу ставити питання: чи буде? Для справді європейської України та її патріотів зараз немає іншого виходу.

„Українська правда“

Євген Бистрицький – доктор філософських наук, професор, завідувач відділом Інституту філософії Національної академії наук України ім. Г.С. Сковороди, Київ.

100 УКБ

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ
Північної Америки
ім. Т. Шевченка

100 РОКІВ
СПІВ
МУЗИКА
ІСТОРІЯ
БАНДУРА

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

ОЛЕГ МАХЛАЙ – МИСТЕЦЬКИЙ КЕРІВНИК ТА ДИРИГЕНТ

П'ЯТНИЦЯ 21 го ЧЕРВНЯ 2019р о 7:30 пп

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ КРАЙОВИЙ СОБОР ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ

4250 HAREWOOD RD. NE • WASHINGTON, DC

КВИТКИ WWW.BANDURA.ORG • (571) 484-6463

СУБОТА 22 го ЧЕРВНЯ 2019р о 7:00 пп

ALICE TULLY HALL • LINCOLN CENTER

1941 BROADWAY • NEW YORK CITY, NY

КВИТКИ WWW.BANDURA.ORG • (212) 721-6500

НЕДІЛЯ 23 го ЧЕРВНЯ 2019р о 2:00 пп

TEMPLE PERFORMING ARTS CENTER • TEMPLE UNIVERSITY

1837 N. BROAD STREET • PHILADELPHIA, PA

КВИТКИ WWW.BANDURA.ORG • (215) 663-1166

SPONSORED BY

www.bandura.org

www.ubc100.com

Завдяки програмі „Global Scholars“ обдаровані українці вчаться у США

Я вступаю до престижних американських шкіл-пансіонів за допомогою програми „Ukraine Global Scholars Foundation“ (UGS) – неприбуткової організації, яка зареєстрована у Кембриджі, Массачусетс, з метою допомоги талановитим українським старшоклясникам отримати повні стипендії на навчання у провідних школах та коледжах США. Програму заснували молоді українські випускники університетів Ліги Плюща, вмотивовані подіями Революції Гідності, що розгорнулася в Україні у 2014 році.

Щороку засновники та ментори UGS обирають 20-25 фіналістів з усієї України та стають їхніми радниками у процесі вступу до закордонних освітніх закладів. За чотири роки існування UGS допомогла 47 українським студентам потрапити до найпрестижніших шкіл та університетів США, отримавши гранти на навчання загальною сумою у 14 млн. дол.

Минулого вересня, після двох років відмов та листів, я нарешті отримала довгоочікуваний лист про зарахування та почала новий навчальний рік у „St. Mark's School“ – престижній школі-пансіоні в штаті Массачусетс. Єдина інша українка,

що навчалася в стінах цієї школи, закінчила її 10 років тому і також долучилась до великої родини UGS як ментор.

А Тоня Закорчевна з Тернополя стала першою українською студенткою за всю історію існування „Fryeburg Academy“ – однієї з найстаріших приватних шкіл у штаті Мейн. Вона, як і я, отримала повну стипендію, яка покриває всі витрати на навчання та проживання у школі. Жодній з нас навряд чи вдалося б досягти цього без допомоги та постійної підтримки команди UGS.

Усі фіналісти UGS проходять інтенсивний курс підготовки до екзаменів TOEFL (Test of English as a Foreign Language) та SAT, а також відвідують 10-денний навчальний табір, де ментори та випускники програми діляться з новачками подробицями вступного процесу. Левова частка фіналістів UGS походить з маленьких міст та селищ, хоча деякі студенти є родом з великих міст, з Києва чи Харкова.

У Паськівці, маленькому селищі в Полтавській області, де кіз більше ніж людей, я намагаюсь написати розумну відповідь на запитання „Чому ви вступаєте до нашої шко-

ли“, щоб одночасно показати високий рівень зацікавленості, але й не налякати приймальну комісію.

На думку президента ініціативи Юлії Лемеш, мета програми полягає у вихованні нового покоління провідників, які зможуть використати знання та досвід, щоб змінити Україну на краще. Кожен фіналіст підписує контракт з програмою, вимогою якого є обов'язкове повернення до України після отримання диплому в США та працевлаштування в українській компанії щонайменше терміном у п'ять років.

Однак, кожен з фіналістів має свої особисті причини для повернення на Батьківщину. Перш ніж переїхати до Паськівки у 2014 році, я на власні очі бачила як російська пропаганда впливає на думки людей в моєму рідному місті Макіївці, Донецької області. А зараз в мене є унікальна можливість відвідувати класи з журналістики у стінах школи, а пізніше використати свій досвід в Україні.

UGS допомагає фіналістам влаштуватися на стажування у провідних українських компаніях. Минулого літа декілька студентів UGS проходили стажування у „Київ-

стар“, „KyivPost“, „Darwin's Grove“, „Senstone“ та Київській школі економіки. Цього року перелік українських компаній, що прагнуть запросити фіналістів UGS на стажування, збільшився.

2019 рік є особливо важливим для UGS. Враховуючи успіхи програми, вирішено збільшити кількість майбутніх фіналістів з 25 до 50. П'ять учнів отримали понад 1 млн. дол. у грантах, що покривають усі витрати на навчання у школах-пансіонах США. Це Ніколь Моценко з Дніпра, Єгор Твердохлібов з Харкова, Влад Іванчук з Тернополя, Надія Дубчак і Марія Смик з Києва.

UGS для 50 учнів організовує онлайн-школу з підготовки до іспитів та навчальний табір у Львівській області, для чого потрібно зібрати 150 тис. дол. Кожен може зробити матеріальний внесок, запросити когось з фіналістів UGS до себе під час шкільних ваканцій або сприяти розвитку програми іншим чином. Більш детальну інформацію можна отримати на офіційній інтернет-сторінці www.ukraineglobalscholars.org, а також звернутися до Юлії Лемеш на адресу: jlemesh@ukraineglobalscholars.org.

Євгенія Дуброва,
Паськівка, Полтавська область

Семинар для фіналістів Ukraine Global Scholars у місті Славське, Львівська область (серпень 2018 року). (Фото: Ukraine Global Scholars Foundation)

Євгенія Дуброва. (Фото: Ukraine Global Scholars Foundation)

Відзначили 76-річчя...

(Закінчення зі стор. 1)

го кладовища провели Панахиду за упокій душ дивізійників і всіх полеглих борців за волю України, урочисто вшанували пам'ять полеглих покладанням квітів та лямпадок до Меморіалу УНА. Відслужив Панахиду капелян Резерви Дивізії „Галичина“ о. Михайло Греділь.

Потім відбулося віче, де виступили представники влади, керівники громадських організацій Петро Франко, Олесь Гуменюк та С. Сарахман.

У заходах взяли участь громадські організації „Апостольська чота“, „Правий сектор“, Всеукраїнське об'єднання „Свобода“, УНА-УНСО, Львівська міська організація добровольчого руху ОУН та представники інших громадських організацій.

У Києві 28 квітня з нагоди 76-річчя створення Дивізії „Галичина“ симпатки Дивізії на вулиці Інститутській вивісили транспарант „Не забуде стрільця Україна з золотим левиком на рукаві“.

Відзначення у Львові 76-ї річниці створення Дивізії „Галичина“.

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Українська дослідниця отримала нагороду

Шимон Бріман

ГАЙФА, Ізраїль. – Молода вчена з України Валентина Климюк захистила в березні 2019 року докторську дисертацію в Гайфському університеті. Її дослідження знаходиться на стику біології і генетики, торкаючись методики боротьби з „бурою іржею“ – хворобою пшениці. Це дослідження має величезний потенціал для підвищення врожайності пшениці в усьому світі і скорочення голоду в країнах, що розвиваються.

Досягнення В. Климюк викликало велике зацікавлення в США. Всесвітній консорціум для боротьби з іржею пшениці (The Borlaug Global Rust Initiative), що базується в Корнельському Університеті (штат Нью-Йорк) повідомив про нагородження української вченої. Молода дослідниця отримала нагороду для жінок, які починають наукову кар'єру – Jeanie Borlaug Laube Women in Triticum Award for Young Career Scientists. За вісім років присудження цю нагороду отримали тільки 25 жінок з усього світу.

Всесвітній консорціум для боротьби з іржею пшениці був створений на честь видатного вче-

ного з США Нормана Борловга (1914-2009) – лауреата Нобелівської премії миру (1970), який присвятив своє життя поліпшенню пшениці і вирішення проблем голоду в країнах „третього світу“.

Директор Інституту еволюції і голова лабораторії геноміки рослин і стійкості до захворювань проф. Ціон Фахіма є науковим керівником В. Климюк в Гайфському університеті. Під керівництвом цього відомого ізраїльського вченого зараз закінчує свою докторську дисертацію і чоловік В. Климюк – Андрій Фатюха. Обое закінчили Донецький національний університет ім. Василя Стуса. Ще під час навчання на біологічному факультеті, В. Климюк опублікувала ряд статей в міжнародних наукових журналах, в тому числі разом з дослідницею Софією Баріною у Гайфського університету. Так створився зв'язок донецьких біологів з Гайфою.

Молоде подружжя було змушене припинити навчання в аспірантурі і покинути Донецьк після захоплення міста проросійськими сепаратистами в 2014 році. „Наш будинок, який ми побудували власними руками, з тих пір був розграбований мародерами п'ять-шість разів. Ми не можемо його продати. Тільки сусіди іноді заходять перевірити те, що залишилося від нашого будинку в Донецьку“, – розповідає В. Климюк.

Гайфській університет допоміг вченим – фактично біженцям з України. Вони були прийняті в докторантуру, отримали навчальну візу і стипендії. „Проф. Ціон Фахіма надав нам величезну допомогу у всьому. Без нього ми нічого не досягли тут і не провели б прекрасні чотири роки в Ізраїлі“, – каже В. Климюк.

Сучасні дослідження щодо поліпшення пшениці базуються на від-

Валентина Климюк з стеблами пшениці. (Фото: Шимон Бріман)

критті, які зробив понад 100 років тому Аарон Ааронсон (1876-1919) – онук рабина з Бердичева, агроном, ботанік і активіст сіоністського відродження Ізраїля. У 1906 році у Верхній Галілеї він виявив невідомий злак, який був названий „матір'ю всіх пшениць“ – давно розшукуваним прямим предком культурних пшениць. Це був дикий предок стародавнього сорту пшениці, який здавна вирощували на Близькому Сході.

А. Ааронсон заснував в 1912 році дослідницьку сільськогосподарську станцію в Атліті біля Гайфи – вона діє досі. В. Климюк проводила експерименти на цій станції через 100 років. Ключовим моментом її дослідження стала розробка методики перенесення здорового гену з дикої пшениці в культурні сорти. Цей ген відповідає за здоров'я пшениці в боротьбі з хворобою „бурої іржі“.

Вони приїхали в Ізраїль з маленьким сином, і вже в Гайфі у них народилася донька. Син ходить до місцевого дитячого садка і вільно говорить івритською мовою.

Результати їхніх досліджень в Ізраїлі оформлені у вигляді патентів Гайфського університету і мають велике комерційне і аграрне значення.

Українсько-єврейська зустріч

Валентина Климюк і Андрій Фатюха.

Митрополит Епіфаній...

(Закінчення зі стор. 1)

Церкви України Епіфанію.

Митрополит Епіфаній запевнив, що розколу в Українській Православній Церкві немає і не буде. Про це він заявив 14 травня у Маріюполі, де перебував з першою візитом. Владика супроводжували Архiepіскоп Української Православної Церкви США Даниїл, інші архiereї. Щодо останніх публічних заяв Почесного Патріярха Філарета предстоятель зазначив, що в Українській Православній Церкві високо шанують Патріярха, проте важко погодитися з його окремими висловлюваннями.

„Всі повинні чітко зрозуміти, що до початку об'єднаної Собору такі структури, як Українська Православна Церква Київського Патріярхату та Українська Автокефальна Православна Церква були розпущені“, – зазначив Митрополит Епіфаній.

Нижче вміщено повний текст звернення „Корпусу захисників Революції Гідності“.

* * *

Ваше Блаженство!

Українці чекали на повернення незалежності Української Церкви протягом майже 300 років. Неоці-

нним є Ваш особистий внесок у становлення Православної Церкви України. Створення з благословення Вселенського Патріярха Православної Церкви України є не лише відновленням історичної справедливості, але й питанням нашої національної безпеки. Завдяки цьому значно зменшився вплив Росії, що століттями використовувала свою Церкву для нав'язування українцям ідеологем „руського міра“.

Останнім часом ми отримуємо тривожні новини про намагання „відновити“ Київську Патріярхію та скликання окремих зборів для зміни статуту новоствореної Православної Церкви України.

Наголошуємо, що розбрат у нарешті утвореній Соборній Православній Українській Церкві становить загрозу національній безпеці та стане найкращим подарунком Кремлю. Мільйони українських вірян можуть стати заручниками непорозуміння найвищого духовництва Української Держави.

Спільно ми змогли утвердити незалежність Української Церкви, яка вже стала кісткою в горлі нашому головному ворогу – Російській Федерації. Тому сьогодні ми закликаємо усіх церковних представників до порозуміння та єдності заради збереження Православної Церкви України.

Єдина церква – єдина Україна!

У Польщі творили писанки

ЗЕЛЕНА ГУРА, Польща. – 22 квітня в домівці Об'єднання українців Польщі зібралась група членів і прихильників організації, щоб поговорити про звичаї в Україні і в Польщі, на землях Лемківщини і Надсяння, повчитися писати писанки. Принесли зварені вже в своїх домах яєчка, зошит, в якому показано, де і які писанки пишуть. На фото: учасники святкової зустрічі.

– Василь Шляхтич

Напередодні...

(Закінчення зі стор. 1)

ним змін і для позитивного впливу на суспільство.

Розпуск чинної Верховної Ради, з погляду українського законодавства, покищо вповні можливий, але тільки до 27 травня, не пізніше. Річ у тім, що наступного дня, 28 травня, починається шестимісячний термін, коли парламент вже не підлягає позачерговому припиненню своїх повноважень. В цьому випадку вони, згідно з Конституцією, закінчуються 27 листопада. Як відомо, чергові вибори до Верховної Ради призначені на 27 жовтня цього року.

Ймовірність позачергових виборів експерти вбачають і в тому, що в новий парламент прагнуть потрапити і менш успішні, ніж „слуга народу“, учасники президентських перегонів – вони покищо також мають за собою певну підтримку і хочуть втілити її у депутатські мандати.

Але для розпуску парламенту замало критики, навіть найгострішої, на його адресу: мовляв, рівень довіри до Верховної Ради в суспільстві наближається до нуля. Під час президентської кампанії видно було, як в узурпованих олігархами телеканалах, газетах і журналах методично створювалася атмосфера довіри до В. Зеленського і недовіри до Петра Порошенка. Люди, в переважній масі, не усвідомлювали, що керуються й обирають не власним розумом, а майстерно накинутими їм поглядами з-зовні.

Так тепер і щодо чинної Верховної Ради. Вона, звісно, далека від

ідеальної, заповнена олігархічними впливами, але десятки цінних законів все ж ухвалила. Чого варті хоч би нещодавній закон про українську мову, що є просто таки історичною заслугою теперішніх депутатів.

Інша річ – законні, юридичні підстави на користь негайного розпуску парламенту. Стратеги В. Зеленського вчепилися були за правдоподібний аргумент: Верховна Рада діє без коаліційної більшості, і це є тим порушенням, котре дозволяє вимагати позачергових виборів. Насправді у теперішньому регламенті нема чітко виписаних норм щодо реальності коаліції і її юридичного значення для визначення законності даного складу парламенту.

То що ховається за бажанням новообраного президента пришвидшити парламентські вибори? А те, що В. Зеленського непокоїть саме здатність нинішнього парламенту ухвалювати закони – й ті серед них, котрі йому невідповідні. Наприклад, закон про президента, з відповідною статтею про імпичмент, закон про опозицію і її уповноваження, закон про вибори за пропорційною системою і відкритими списками. І так далі. Йдеться про те, аби нарешті впровадити в державне життя України життєздатну рівновагу між гілками влади і цим гарантувати стабільність українського суспільства на майбутнє.

Якщо ж наміри новообраного президента і його команди підпорядковані інтересам утвердження незалежної української держави, то з максимальною відкритістю до народу належить пояснювати кожен свій крок, кожен канди-

датуру на найважливіші в державі посади.

Покищо ж зі сторони тих 25 відс., котрі голосували за Петра Порошенка, чуються великі побоювання з приводу того, кого В. Зеленський призначить головою Служби безпеки, генеральним прокурором, міністром оборони, міністром закордонних справ, секретарем Національної ради безпеки і оборони, керівником Президентської адміністрації і держадміністрацій. Саме в сфері цих призначень В. Зеленський збільшив би свій політичний капітал, якби спромігся на максимальну відкритість з громадянським суспільством.

Покищо все іде не так. Дуже ймовірно, що призначені на відповідальні пости люди втілюватимуть не інституціональні функції, а особисті політичні уподобання В. Зеленського. Він уже пообіцяв скасувати заборону на в'їзд російських артистів-антиукраїнців в Україну і розблокувати російські соціальні мережі, котрі дихають ненавистю до України.

Не викликає ні довіри, ні поваги постать речника президентського штабу Дмитра Разумкова, – і не тільки тому, що це колишній запопадливий функціонер молодіжного крила Партії Регіонів, а тому, що вже й тут, у найближчому оточенні нового президента, відзначився нездоровими заявами: безпідставно стверджував, нібито українські заробітчани за кордонами України голосували за П. Порошенка, бо ними хтось маніпулював.

Також затьмарує політичний обрій В. Зеленського сумнозвісний олігарх Ігор Коломойський,

котрий перечікує в Ізраїлі лиху годину (його фінансовий аферми віднедавна займається Федеральне бюро розслідувань США) і збирається повернутися в Україну відразу після інавгурації. Чи не це є певним доказом, що В. Зеленський – вигідний для нього президент?

В інтерв'ю для локальної, позірно незалежної, насправді глибоко заангажованої в антиукраїнській пропаганді електронної мережі Bihus.Info І. Коломойський безпардонно спотворив внутрішню українську ситуацію, назвав її „гіршою, ніж у Венесуелі“ і при цьому дав зрозуміти, що в Україні іде до змін, бажаних особисто для нього і сприятливих для його неправедного багатства. Навіть дозволив собі радити В. Зеленському, кого з міністрів слід замінити, а кого залишити. Вже цим одним олігарх хоче показати, що відтепер його слово буде в Україні багато значити.

Але Україна не вчора виникла, щоб слухатися олігархів. І долю держави не їм визначати – вона визначена сторіччями боротьби за незалежність, й цією визначеністю, поза всіма словами, вщерт сповнена інтелектуальна, культурна, духовна атмосфера українського суспільства.

Є вже маленька підстава думати, що цю атмосферу відчуває і новообраний президент: 8 травня, в День пам'яті і примирення, він зфотографувався разом з ветераном ще радянського війська Іваном Залужним і колишньою зв'язковою Української Повстанської Армії Параскевою Зеленчук-Потяк. І помістив це фото на своїй сторінці у Facebook.

DNI PRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100	\$ 7	\$400	\$12	\$ 800	\$17
\$150	\$10	\$500	\$12	\$ 900	\$20
\$200	\$10	\$600	\$15	\$1000	\$20
\$300	\$12	\$700	\$17		

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саламі - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2019-2020

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2019 року
- Під час останніх двох років, мати поліс принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2019 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги“ на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

СПОРТ

Пам'яті Героя України

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 26 квітня у Палаці спорту „Будівельник“ відбувся відкритий чемпіонат з греко-римської боротьби серед юнаків пам'яті Героя України, уродженця Черкащини Кузьми Дерев'янка (1904-1954). Він у 1945 році приймав капітуляцію Японії, яка поставила крапку у Другій світовій війні. На турнір прибуло понад 200 учасників з Києва, Кропивницького, Маріуполя, інших міст України.

На чемпіонаті з греко-римської боротьби. (Фото: Олександр Костирко)

Боксерки поїдуть на Чемпіонат

Троє боксерок – Тетяна Коб, Юлія Циплякова і Марія Боруца – представлятимуть Україну на II Європейських іграх, які пройдуть 21-30 червня 2019 року у Мінську (Білорусь). Троє боксерок здобули ліцензії на Європейські ігри, коли вдало виступили на Чемпіонаті Європи в Болгарії минулого року. 25 травня у Вінниці відбулася друга зустріч команди „Українські левиці“, яка стане черговим етапом підготовки українських боксерок. (Федерація боксу України)

гання – з командами Ізраїля та Ірландії. („Укрінформ“)

Національна збірна на Чемпіонаті з гокею

ТАЛЛІНН. – Гокеїсти національної збірної України програли другу гру поспіль на чемпіонаті світу в Дивізіоні 1В, що триває в Естонії. Зустріч проти команди Польщі завершилася 30 квітня з рахунком 3:7. У першій грі українці поступилися японцям – 2:3. 1 травня гокеїсти України перемогли команду Голландії 8:1. За підсумками кругового турніру найкраща команда Дивізіону 1В підніметься до Дивізіону 1А, а найгірша опуститься до Дивізіону 2А. 6 травня після завершення чемпіонатів світу з гокею з шайбою у дивізіонах 1А та 1В визначилися всі суперники збірних України на світових першостях 2020 року.

Місця проведення турнірів визначаться на конгресі Міжнародної федерації гокею. Суперники національної збірної України – Литва, Польща, Японія, Естонія, Сербія. Опоненти молодіжної команди – Франція, Польща, Угорщина, Італія, Естонія, юніорської – Австрія, Угорщина, Італія, Словенія, Польща. Жіноча збірна України зустрінеється з Австралією, Новою Зеландією, Ісландією, Туреччиною та Хорватією. („Укрінформ“)

Перемогли юні футболісти

КИЇВ. – Юнацька футбольна збірна України (U18) 30 квітня здобула перемогу над Туреччиною. Це перший із двох запланованих товариських поєдинків проти однолітків з Туреччини. Рахунок 1:0. Збірна України готується до кваліфікаційних змагань Чемпіонату Європи-2020 13-19 листопада цього року. Суперниками будуть збірні Швеції, Словенії та Естонії.

Юнацька збірна України з футболу (U16) 29 квітня теж вдало розпочала виступи на міжнародному турнірі „Кубок розвитку УЕФА“ в Ізраїлі. З рахунком 5:0 юнаки перемогли команду Фіджі. Наступні зма-

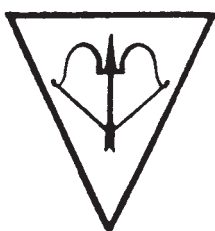
Шукаємо опікунку для старенької мами в Silver Spring MD. Побажаний досвід/витривалість з хворими на Алцгаймер. Близько церков, активна Українська громада, гарний дім. Ukicaregiverneeded@gmail.com or 617-566-1996

FOR SALE: One mile to CYM. Main level has 3 bedrooms, 2 baths, living room, dining room and laundry room off kitchen. Studio apartment over one car garage with separate entrance. Lower level has 2 bedrooms. Open living room and kitchen with full bath. New roof. Beautiful Trac deck. House is on elevated property overlooking a stream. A must see. Priced to sell at \$229,000. Call Bohdan at 845-434-4968

АРКА
Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець Страхування Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“

влаштовує

„ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і розмовляють) українською мовою

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2019 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для Пташат.

Табір відбудеться на Союзівці

від неділі, 30 червня, до суботи, 6 липня 2019 р.

Перша тура табору пташат 2019 (23 червня до 29 червня 2019р.) ВІДКЛИКАНА!

У справі кімнат просимо порозуміватися безпосередньо з Адміністрацією Союзівки:
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$150.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні – 290.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622

Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **25 травня 2019 р.** • Після реченця зголошень не приймаємо.
- Лікарську посвідку НЕ пересилати з анкетною зголошення. Просимо передати при реєстрації.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2019

Ім'я і прізвище дитини
по-українськи і по-англійськи

Дата народження

Адреса

Телефон E-mail

Просимо залучити посвідку дати народження дитини, яку вперше вписуєте на табір

Розмір таборової сорочки дитини: 6-8, 10-12, 14-16.

Залучую чек на суму \$..... Резервую кімнату на Союзівці

.....
ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги

..... Підпис батька або матері

НОВІ ВИДАННЯ

Посібник для виживання – про наслідки чорнобильської аварії

Роман Ференцевич

Kate Brown. „Manual for Survival. A Chernobyl Guide to the Future”. Penguin Books Limited. 2019. 432 стор.

Під назвою „Manual for Survival” з'явилася у березні цього року на американському книжковому ринку книжка про тривалі наслідки ядерної катастрофи в Чорнобилі 1986 року. Авторка книжки, професорка Масачусетського інституту технології Кейт Бровн, вже довгий час вивчає цю тему. Вона не обмежується лише розглядом того нещастя, але використовує його для обговорення негативних аспектів ядерної доби.

В ніч на 26 квітня 1986 року, через помилку персоналу, на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС) поблизу міста Прип'ять в Україні сталася техногенна екологічно-гуманітарна катастрофа, спричинена двома тепловими вибухами і подальшим руйнуванням четвертого енергоблоку. Реактор було повністю зруйновано і в докільля було викинуто велику кількість радіоактивних речовин.

Аварія торкнулася мільйонів людей і вимагала складних контрзаходів. Вона вважається найбільшою за всю історію ядерної енергетики за кількістю загиблих і потерпілих від її наслідків людей. Радіоактивна хмара від аварії пройшла Східною і Західною Європою та східною частиною Сполучених Штатів. Близько 200 тис. осіб були евакуйовані.

К. Бровн пише, що спершу керівництво СРСР намагалось приховати масштаби трагедії, але після повідомлень із Швеції про обсяги радіаційного зараження розпочалася евакуація близько 130 тис. мешканців Київської області із забруднених районів. Радіоактивного ураження зазнали близько 600 тис. осіб, насамперед ліквідатори катастрофи. Навколо Черно-

бильської АЕС створено 30-кілометрову зону відчуження.

Авторка розглядає життя людей, які залишилися в забруднених радіацією районах. У багатьох подробицях вона описує, як науковці, лікарі та журналісти – зокрема в Україні і Білорусі – з великим ризиком і самопожертвою збирали дані про довготривалі наслідки радіації від аварії. Протягом 1986-1987 років досить високі дози радіації одержали близько 240 тис. людей під час ліквідації аварії в межах 30-кілометрової зони, виконання робіт з консервації аварійного блоку АЕС, будівництва саркофага та очищення дахів АЕС. Згодом число зареєстрованих ліквідаторів збільшилося до 600 тис.

Атомна енергетика – визнає далі К. Бровн – екологічно чистішою і дешевшою, ніж теплова. У Франції, наприклад, вона забезпечує 70 відс. усієї електроенергії, у Швеції – 50 відс., у США – 17 відс. Але у випадку аварії, атомні електростанції становлять дуже серйозну небезпеку для людей і навколишнього середовища. Після важкої аварії на японській атомній електростанції „Фукусіма-1”, що сталася 11 березня 2011 року, декілька країн припинили пляни побудови АЕС. Німеччина, наприклад, призупинила діяльність семи ядерних блоків, побудованих до 1980 року.

Тут варто згадати, що Україна, яка найбільше постраждала від найбільшої в світі атомної аварії, не плянує перевіряти своєї політики в ділянці ядерної електроенергетики. 4 квітня Президент України Петро Порошенко підписав указ про будівництво двох додаткових енергоблоків Хмельницької АЕС коштом 70 млрд. грн.

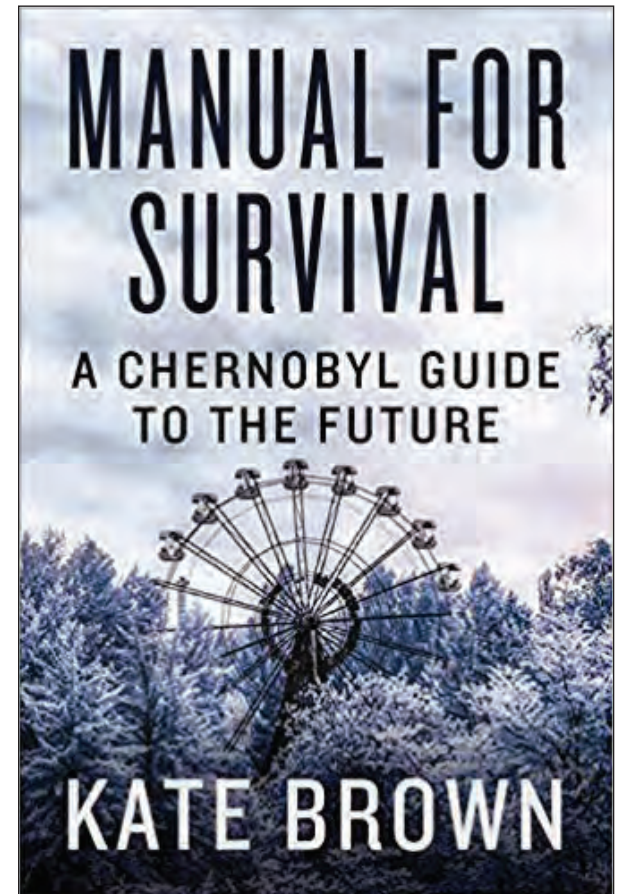
Під сучасну пору, у світі 31 країна використовує приблизно 450 атомних енергоблоків; дев'ять держав посідають разом 14,215 одиниць ядерної зброї.

Атомні аварії траплялися в минулому, пише К. Бровн, будуть траплятися в майбут-

ньому. Вона твердить, що уряди ядерних держав мають тенденцію применшувати шкідливі наслідки атомних аварій і є недостатньо готові протидіяти їм.

Книжку Kate Brown: „Manual for Survival. The Chernobyl Guide to the Future” можна замовити у пошукових мережах, пишучи: amazon.com/book.

Роман Ференцевич,
Александрія, Вірджинія

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

CALL US TODAY!
888-538-2833

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

INSURING OUR COMMUNITY
125
YEARS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

125 YEARS

Вшанували пам'ять В'ячеслава Чорновола

Учасники жалобного віча біля меморіальної дошки В'ячеслава Чорновола у Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 25 березня, на 20 роковини від дня трагічної смерті Героя України В'ячеслава Чорновола, з участю священників, депутата Верховної Ради України Віктора Кривенка,

представників районної влади мешканці та гості міста і району помолитися й поклали квіти до меморіальної дошки В. Чорновола у Бережанах.

На жалобному вічі слово мали о. Василь Онищук, В. Кривенко, депутат обласної ради Ольга Поляк.

Зв'язкова УПА

сл. п.

Анна Мартинюк-Милик

„Ганя“

19 грудня 1925 - 10 травня 2019

Анна Мартинюк „Ганя“, з дому Милик, народилася 19 грудня 1925 року в селі Миців біля Белза. Дев'ятнадцятилітню, у 1944 році, вступила у члени Українського Червоного Хреста, а згодом в ряди УПА, де виконувала обов'язки зв'язкової і медсестри. Там зустріла свого майбутнього мужа Сергія Мартинюка, „Граба“. Після війни вони разом виїхали до Варшави, де у 1951 році їх арештовано і заслано на 10 років до Сибірських таборів. У 1953-54 р. їх амністовано і вони поселилися знову у Варшаві. У 1994 році, після смерті мужа, Анна переїхала до Торонта, де стала членом ОКВУПА США і Канади. Анна Мартинюк померла 10 травня 2019 року, залишивши у смутку дітей Олександра, Ярослава і Галину, шестеро внуків, одного правнука та друзів по зброї. Похована на православному цвинтарі у Варшаві біля свого мужа.

Вічна їй пам'ять!

Головна Управа ОКВ УПА США і Канади

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту

Індивідуальний дизайн

Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика жертвами на пресовий фонд!

У глибокому смутку подаємо до відома всій українській громаді, що 26 січня 2019 року в Польщі відійшла у кращі світи

**славної пам'яті
Іванна ПИЛИПЧАК
псевдо „Арета“**

Народилася 27 березня 1926 року на Лемківщині.

Сл.п. Іванна ще в юні роки вступила до Організації Українських Націоналістів.

Як зв'язкова спеціального доручення, вона забезпечувала кур'єрний зв'язок Проводу ОУН з різними підрозділами Української Повстанської Армії.

Після Другої світової війни її заарештували і ув'язнили у польському концентраційному таборі Явожно. Поляки вважали її особою особливо небезпечною для польської комуністичної влади, тож її систематично піддавали тортурами. Однак, вона не видала жодної інформації і не зрадила нікого зі своїх побратимів.

Після звільнення з концентраційного табору вона знов приєдналася до осередку ОУН, де її направили до Львова. Вона, як й зв'язкова, доставляла повідомлення до Закерзоння, а також до Головного Проводу ОУН. Вона була одією з небагатьох кур'єрів, кому вдалося налагодити контакти з посольством Великобританії у Варшаві, де передала листи від Головнокомандувача УПА Тараса Чупринки.

Однак, при нещасливому збігу обставин під час облав, влаштованих поляками проти оунівців, її знов заарештовано.

Після тривалого ув'язнення в польській тюрмі, вона вийшла на волю, невдовзі одружилася, народила двох синів. Обоє її синів дотепер живуть у Польщі.

Після смерті свого чоловіка, вона емігрувала до США, де поселилася в Джерсі Сіті. Іванна активно долучилася до праці різних українських організацій, зокрема до 72-го відділу Союзу Українок Америки, 12-го відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України, до 7-го відділу Організації Оборони Лемківщини, до Товариства Колишніх Вояків УПА, Спілки Української Молоді, Українського Конгресового Комітету Америки. Довгі роки вона була секретарем Українського Народного Дому в Джерсі Сіті.

Відділ Українського Конгресового Комітету Америки та українська громада Джерсі Сіті висловлюють найщирі співчуття її родині в Америці та її синам у Польщі.

„Журба“, кущовий в Джерсі Сіті

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!

***Ваші ощадності зростають
найшвидше на сертифікатах***

2.89% АРУ*
однорічний

3.05% АРУ*
дворічний

3.15% АРУ*
трирічний

3.41% АРУ*
п'ятирічний

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГБОРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

*АРУ - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Відсоткова ставка може бути змінена в будь який час.